

Bratislava, 7.2.2019

Č. 33545/2019/153

ROZHODNUTIE

Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“ alebo „správny orgán“) ako orgán príslušný podľa § 28 ods. 1 zákona č. 382/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZZTP“) v znení účinnom od 1. júla 2018, v správnom konaní vo veci prejednávania a zistenia zodpovednosti za iný správny delikt znalca, začatom upovedomením č. 39479/2018/153 z 27. novembra 2018, doručeným 4. decembra 2018, takto

rozhodlo:

MUDr. C.E., PhD., narodený X.X.XXXX, miesto výkonu činnosti T. XX, XXX XX B., zapísaný v zozname znalcov, tlmočníkov a prekladateľov, oddiel na zápis znalcov, odbor: Zdravotníctvo a farmácia, odvetvie: Pediatria, evidenčné číslo XXXXXX (ďalej len „účastník konania“ alebo „znalec“)

je vinný, že

v písomnom vyhotovení znaleckého posudku č. X/XXXX, vypracovaného v Nitre 22. februára 2018, pre zadávateľa Fakultná nemocnica B., K. X, XXX XX B., IČO: XX XXX XXX, vo veci *„posúdenie zdravotnej starostlivosti o maloletého T.O., nar. XX.XX.XXXX, počas hospitalizácie vo Fakultnej nemocnici v B. od 30.1.2017 do 31.1.2017 v súvislosti s jeho úmrtím dňa X.X.XXXX v U. v Y.“*:

1. na strane 2 (časť úvod) uviedol *„objednávateľ neformuloval otázky, ktoré mám zodpovedať“*, v nadväznosti na čo zodpovedal 52 otázok, ktoré zadalo Okresné riaditeľstvo Policajného zboru v Nitre inému znalcovi, a to bez toho, aby mu bolo zodpovedanie presne týchto otázok zadané zadávateľom, pričom nie je prípustné, aby si znalec sám určil otázky, čím porušil povinnosť vykonať znaleckú činnosť riadne, vyplývajúcu z § 16 ods. 2 písm. b) v spojení s § 17 ods. 6 ZZTP v znení účinnom do 30. júna 2018,

2. na strane 5 (časť úvod) v bode „*účel znaleckého posudku*“ neuviedol právny úkon, na ktorý sa mal znalecký posudok použiť, čím porušil povinnosť vykonať znaleckú činnosť riadne, vyplývajúcu z § 16 ods. 2 písm. b) v spojení s § 17 ods. 6 ZZTP v znení účinnom do 30. júna 2018,
3. na strane 8 (časť úvod) uviedol na konci bodu „*Použité literárne pramene a textové pramene*“ znenie „*a ďalšie zdroje*“, čiže neuviedol kompletný a jasne vymedzený zoznam predmetných podkladov, čím porušil povinnosť vykonať znaleckú činnosť riadne, vyplývajúcu z § 16 ods. 2 písm. b) ZZTP v znení účinnom do 30. júna 2018 v spojení s § 33 písm. e) ZZTP v znení účinnom do 30. júna 2018, § 18 ods. 3 vyhlášky č. 490/2004 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 382/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „*vyhláška*“) a bodom 5 úvodnej časti prílohy č. 4 k vyhláške,
4. na stranách 53 – 79 (časť posudok) zahrnul fotokópie zo zdravotnej dokumentácie, ktoré majú byť súčasťou časti prílohy, nie časti posudok, čím porušil povinnosť vykonať znaleckú činnosť riadne, vyplývajúcu z § 16 ods. 2 písm. b) v spojení s § 17 ods. 6 ZZTP v znení účinnom do 30. júna 2018,
5. v časti záver uviedol okrem citácie otázok a stručných odpovedí aj zoznam skratiek (strana 102) a odôvodnenie jednotlivých odpovedí (strana 103 a nasl.), čo je v rozpore s predpísanou štruktúrou znaleckého posudku, čím porušil povinnosť vykonať znaleckú činnosť riadne, vyplývajúcu z § 16 ods. 2 písm. b) v spojení s § 17 ods. 6 ZZTP v znení účinnom do 30. júna 2018,
6. na strane 110 (časť záver) uviedol v odpovedi na otázku č. 10, že „*hoci prof. MUDr. L.T., CSc. vo svojom stanovisku hovorí o substitúcii fosfátov vo forme KH₂PO₄ ako o postupe rozhodujúcom pri úprave bunkového energetického metabolizmu, v odbornej literatúre uvádzajú viacerí autori, že nenašli rozdiel vo výsledkoch liečby DKA s alebo bez fosfátov a tento liečebný postup ešte vyžaduje ďalšie skúmanie*“, avšak z obsahu znaleckého posudku nie je zrejmé, ktorí autori nenašli rozdiel vo výsledku liečby, čiže nebola zabezpečená preskúmateľnosť, čím porušil povinnosť vykonať znaleckú činnosť riadne, vyplývajúcu z § 16 ods. 2 písm. b) v spojení s § 17 ods. ZZTP v znení účinnom do 30. júna 2018,
7. na strane 119 (časť záver) uviedol v odpovedi na otázku č. 14, že „*rýchlosť a objem rehydratácie pacienta bola stanovená a realizovaná správne a to vzhľadom k veku/váhe a klinickému stavu pacienta*“, avšak z obsahu znaleckého posudku nie je zrejmé, čo bolo podkladom takéhoto konštatovania, keďže došlo len k popísaniu vykonaného postupu a vyvodeniu predmetného záveru, čiže nebola zabezpečená preskúmateľnosť, čím porušil povinnosť vykonať znaleckú činnosť riadne, vyplývajúcu z § 16 ods. 2 písm. b) v spojení s § 17 ods. 6 ZZTP v znení účinnom do 30. júna 2018,
8. na strane 119 (časť záver) uviedol v odpovedi na otázku č. 15, že „*včasnosť, objem, rýchlosť a spôsob podávania inzulínovej liečby pacientovi boli správne*“, avšak z obsahu znaleckého

posudku nie je zrejmé, čo bolo podkladom takéhoto konštatovania, keďže došlo len k popísaniu vykonaného postupu a vyvodu predmetného záveru, čiže nebola zabezpečená preskúmateľnosť, čím porušil povinnosť vykonať znaleckú činnosť riadne, vyplývajúcu z § 16 ods. 2 písm. b) v spojení s § 17 ods. 6 ZZTP v znení účinnom do 30. júna 2018,

9. na stranách 130 a 131 (časť záver) uviedol v odpovedi na otázku č. 27 *„pravdepodobnú rekonštrukciu udalostí znalcom“*, na ktorú nadviazal záverom *„z tejto pravdepodobnej rekonštrukcie udalosti (nemusí byť pravdivá) vyplýva, že dieťaťu zlyhali vitálne funkcie pri prvom spustení alarmu, do zistenia sestry, že dieťa nedýcha uplynuli podľa výpovedí a zápisov najviac dve minúty“*, pričom obsahom činnosti znalcov zo znaleckého odvetvia Pediatria (detské lekárstvo) nie je kreovanie pravdepodobnej rekonštrukcie udalostí, ako ani vyvodzovanie záverov z takto vytvorených rekonštrukcií udalostí, pričom na vykonanie znaleckej činnosti nebol ustanovený súdom alebo iným orgánom verejnej moci vedúcim konanie, čím porušil povinnosť vyplývajúcu z § 11 ods. 3 ZZTP v znení účinnom do 30. júna 2018,
10. na strane 135 (časť záver) v odpovedi na otázku č. 34 uviedol *„MUDr. W. potom ako ju privolali službukonajúce sestry najprv zistila skutočný stav u pacienta T.O. a plne sa venovala snahe o obnovu obehu a dýchania, následne rozhodla o privolaní pomoci z oddelenia ARO, tento postup bol správny“*, avšak z obsahu znaleckého posudku nie je zrejmé, čo bolo podkladom konštatovania o správnosti postupu, keďže došlo len k popísaniu vykonaného postupu a vyvodu predmetného záveru, čiže nebola zabezpečená preskúmateľnosť, čím porušil povinnosť vykonať znaleckú činnosť riadne, vyplývajúcu z § 16 ods. 2 písm. b) v spojení s § 17 ods. 6 ZZTP v znení účinnom do 30. júna 2018,
11. na strane 135 (časť záver) v odpovedi na otázku č. 35 uviedol *„výkon intubácie vyžaduje zručnosť ktorá sa získava skúsenosťou, detský kardiológ pravdepodobne takúto zručnosť nemá, preto bolo správne vykonať resuscitáciu maskou a vakom do príchodu lekárov KAIM“*, avšak z obsahu znaleckého posudku nie je zrejmé, čo bolo podkladom konštatovania o správnosti postupu, keďže došlo len k popísaniu vykonaného postupu a vyvodu predmetného záveru, čiže nebola zabezpečená preskúmateľnosť, čím porušil povinnosť vykonať znaleckú činnosť riadne, vyplývajúcu z § 16 ods. 2 písm. b) v spojení s § 17 ods. 6 ZZTP v znení účinnom do 30. júna 2018,
12. na strane 143 (časť záver) v odpovedi na otázku č. 42 uviedol *„pri resuscitácii T.O. konali všetci zúčastnení zdravotnícki pracovníci v záujme prežitia a minimalizovania neurologického poškodenia pacienta, ich konanie bolo správne a svedčí o vysokej odbornosti všetkých zúčastnených, zdravotnícky pracovníci zvyšujú svoju odbornosť nepretržite štúdiom a praxou“*, čím neposkytol odpoveď na otázku č. 42, čím porušil povinnosť vykonať znaleckú činnosť riadne, vyplývajúcu z § 16 ods. 2 písm. b) v spojení s § 17 ods. 6 ZZTP v znení účinnom do 30. júna 2018,
13. na strane 150 uviedol znenie znaleckej doložky, ktoré nebolo účinné k dátumu vykonania znaleckého úkonu, keďže bolo účinné len do nadobudnutia účinnosti vyhlášky č. 107/2016

Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 490/2004 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 382/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, t. j. do 29. februára 2016, čím porušil povinnosť vykonať znaleckú činnosť riadne, vyplývajúcu z § 16 ods. 2 písm. b) ZZTP v znení účinnom do 30. júna 2018 v spojení s § 33 písm. e) ZZTP v znení účinnom do 30. júna 2018, § 18 ods. 3 vyhlášky a prílohou č. 4 k vyhláške,

čím spáchal

iný správny delikt podľa § 27 ods. 1 písm. b) ZZTP v znení účinnom do 30. júna 2018,

za čo sa mu ukladá

podľa § 26 ods. 3 písm. a) ZZTP v znení účinnom odo dňa 1. júla 2018 pokuta vo výške 500 eur (päťsto eur), ktorú je povinný zaplatiť ministerstvu do pokladne alebo na účet IBAN SK20 8180 0000 0070 0014 4110, variabilný symbol 33545, do 30 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e

Okolnosti predchádzajúce začatiu konania o správnom delikte a priebeh konania

Ministerstvu bolo 4. apríla 2018 doručené podanie M.N. a G.N. (ďalej len „podávateľa podnetu“), právne zastúpených advokátskou kanceláriou Q., s.r.o., so sídlom V. XX, XXX XX Y., IČO: XX XXX XXX, ktoré bolo označené ako „OZNÁMENIE O SKUTOČNOSTIACH NASVEDČUJÚCICH SPÁCHANIU INÉHO SPRÁVNEHO DELIKTU“. Z obsahu podania vyplynulo, že jeho cieľom bolo poukázať na nedostatky znaleckého posudku č. X/XXXX, vypracovaného účastníkom konania.

Údajné nedostatky znaleckého posudku boli podávateľmi podnetu rozdelené na viacero častí: „Exces Znaleckého posudku“, „Dôvody pre vylúčenie znalca z úkonu“, „Absenciu podstatných náležitostí znaleckého posudku“, „Nezákonné vytváranie skutkových konštrukcií znalcom“ a napokon „Absenciu nestrannosti a zjavnú tendenčnosť Znaleckého posudku“.

Na zmienenom základe bolo správnomu orgánu navrhnuté, aby po preverení všetkých uvedených skutočností začal voči znalcovi konanie o inom správnom delikte, a to za účelom riadneho preskúmania skutočností, či znalec neporušil jeho povinnosti takým spôsobom, ktorý zakladá deliktuálnu zodpovednosť za spáchanie iného správneho deliktu.

Predmetné podanie bolo podľa jeho obsahu posúdené ako podnet v zmysle § 29 ods. 1 písm. a) ZZTP v znení účinnom do 30. júna 2018, na základe čoho ministerstvo pristúpilo k vykonaniu dohľadu.

Podávateľia podnetu boli o tejto skutočnosti informovaní listom č. 39479/2018/153 z 9. mája 2018, znalec bol listom č. 39479/2018/153 z 9. mája 2018 vyzvaný, aby na základe § 29 ods. 2 ZZTP v znení účinnom do 30. júna 2018 v lehote 10 dní od doručenia výzvy predložil rovnopis namietaného znaleckého posudku a aby sa, ak to uzná za potrebné, v rovnakej lehote vyjadril k obsahu podnetu. Uvedená výzva bola znalcovi doručená 21. mája 2018.

Dňa 28. mája 2018 bolo správne orgánu doručené podanie znalca, ku ktorému priložil vyžiadaný rovnopis znaleckého posudku. Obsah zmieneného podania je možné zhrnúť tak, že znalec odmietol všetky námietky podávateľov podnetu.

Ministerstvo pristúpilo k preskúmaniu rovnopisu namietaného znaleckého posudku a dospelo k záveru, že existovalo podozrenie z porušenia povinností znalca, v nadväznosti na čo bolo vydané upovedomenie o začatí správneho konania vo veci prejednávania a zistenia zodpovednosti za iný správny delikt znalca podľa § 27 ods. 1 písm. b) ZZTP v znení účinnom do 30. júna 2018.

Upovedomenie č. 39479/2018/153 z 27. novembra 2018 (ďalej len „upovedomenie“) bolo znalcovi doručené 4. decembra 2018, čím došlo k začatiu správneho konania.

Dňa 21. decembra 2018 bolo ministerstvu doručené vyjadrenie účastníka konania k upovedomeniu, ktorého obsah bude bližšie špecifikovaný v časti odôvodnenia týkajúcej sa objektívnej stránky skutkovej podstaty iného správneho deliktu.

Keďže nebolo potrebné vykonať ďalšie dokazovanie, ministerstvo na základe získaných podkladov pristúpilo k vydaniu tohto rozhodnutia.

Ustanovenia právnych predpisov vzťahujúce sa na zistené skutočnosti

Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“), *správne orgány postupujú v konaní v súlade so zákonmi a inými právnymi predpismi. Sú povinné chrániť záujmy štátu a spoločnosti, práva a záujmy fyzických osôb a právnických osôb a dôsledne vyžadovať plnenie ich povinností.*

Podľa § 3 ods. 2 správneho poriadku, *správne orgány sú povinné postupovať v konaní v úzkej súčinnosti s účastníkmi konania, zúčastnenými osobami a inými osobami, ktorých sa konanie týka, a dať im vždy príležitosť, aby mohli svoje práva a záujmy účinne obhajovať, najmä sa vyjadriť k podkladu rozhodnutia, a uplatniť svoje návrhy. Účastníkom konania, zúčastneným osobám a iným osobám, ktorých sa konanie týka, musia správne orgány poskytovať pomoc a poučenia, aby pre neznalosť právnych predpisov neutrpeli v konaní ujmu.*

Podľa § 3 ods. 4 správneho poriadku, *správne orgány sú povinné svedomite a zodpovedne sa zaoberať každou vecou, ktorá je predmetom konania, vybaviť ju včas a bez zbytočných prieťahov a použiť najvhodnejšie prostriedky, ktoré vedú k správne vybaveniu veci. Ak to povaha veci pripúšťa, má sa správny orgán vždy pokúsiť o jej zmiernené vybavenie. Správne orgány dbajú na to, aby konanie prebiehalo hospodárne a bez zbytočného zaťažovania účastníkov konania a iných osôb.*

Podľa § 3 ods. 5 správneho poriadku, *rozhodnutie správnych orgánov musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci. Správne orgány dbajú o to, aby v rozhodovaní o skutkovo zhodných alebo podobných prípadoch nevznikali neodôvodnené rozdiely.*

Podľa § 5 správneho poriadku, *na konanie sú vecne príslušné správne orgány, ktoré určuje osobitný zákon; ak osobitný zákon neustanovuje, ktorý orgán je vecne príslušný, rozhoduje obec.*

Podľa § 18 ods. 3 správneho poriadku, *o začatí konania správny orgán upovedomí všetkých známych účastníkov konania; ak mu účastníci konania alebo ich pobyt nie sú známi, alebo pokiaľ to ustanovuje osobitný zákon, upovedomí ich o začatí konania verejnou vyhláškou.*

Podľa § 32 ods. 1 správneho poriadku, *správny orgán je povinný zistiť presne a úplne skutočný stav veci a za tým účelom si obstaráť potrebné podklady pre rozhodnutie. Pritom nie je viazaný len návrhmi účastníkov konania.*

Podľa § 34 ods. 4 správneho poriadku, *vykonávanie dôkazov patrí správnemu orgánu.*

Podľa § 34 ods. 5 správneho poriadku, *správny orgán hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti.*

Podľa § 46 správneho poriadku, *rozhodnutie musí byť v súlade so zákonmi a ostatnými právnymi predpismi, musí ho vydať orgán na to príslušný, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti.*

Podľa § 11 ods. 3 ZZTP v znení účinnom do 30. júna 2018, *znalec, tlmočník alebo prekladateľ zapísaný v zozname nesmie vykonať úkon v odbore alebo odvetví, v ktorom nie je zapísaný; to sa nevzťahuje na znalca, tlmočníka alebo prekladateľa ustanoveného na účely súdneho alebo iného konania súdom alebo iným orgánom verejnej moci.*

Podľa § 11 ods. 4 ZZTP v znení účinnom do 30. júna 2018, *o tom, či úkon patrí do odboru alebo odvetvia, v ktorom je znalec, tlmočník alebo prekladateľ zapísaný do zoznamu, rozhoduje ministerstvo.*

Podľa § 12 ods. 2 písm. b) ZZTP v znení účinnom do 30. júna 2018, *znalec, tlmočník alebo prekladateľ zapísaný v zozname je oprávnený odmietnuť vykonanie úkonu, ak nie je zapísaný v odbore alebo v odvetví, v ktorom je potrebné úkon vykonať.*

Podľa § 14 ods. 1 ZZTP v znení účinnom do 30. júna 2018, *znalec, tlmočník a prekladateľ zapísaný v zozname je povinný viesť priebežne o svojich úkonoch denník v elektronickej podobe prostredníctvom programových a technických prostriedkov schválených ministerstvom a zodpovedá za správnosť zapisovaných údajov.*

Podľa § 16 ods. 1 ZZTP v znení účinnom do 30. júna 2018, *znalecká činnosť je špecializovaná odborná činnosť vykonávaná za podmienok ustanovených v tomto zákone znalcami pre zadávateľa. Úkonmi znaleckej činnosti sú najmä znalecký posudok a jeho doplnok, odborné stanovisko alebo potvrdenie a odborné vyjadrenie a vysvetlenie.*

Podľa § 16 ods. 2 ZZTP v znení účinnom do 30. júna 2018, *znalec je povinný vykonávať znaleckú činnosť*

a) osobne, ak ide o fyzickú osobu; to neplatí, ak osobitný predpis ustanovuje inak,

b) riadne a v určenej lehote,

c) účelne, hospodárne a

d) nestranne.

Podľa § 17 ods. 3 ZZTP v znení účinnom do 30. júna 2018, *písomne vyhotovený znalecký posudok obsahuje*

a) titulnú stranu,

b) úvod,

c) posudok,

d) záver,

e) prílohy potrebné na zabezpečenie preskúmateľnosti znaleckého posudku,

f) znaleckú doložku.

Podľa § 17 ods. 5 ZZTP v znení účinnom od 1. júla 2018, [...] *podklady, z ktorých znalec pri vykonávaní znaleckého posudku vychádzal, nemusia byť prílohou znaleckého posudku, ak sú verejne prístupné alebo ak sú súčasťou spisového materiálu; v takom prípade znalec odkáže na zdroj spôsobom, aby nebol zameniteľný. Rozsiahle podklady možno uložiť na prenosný nosič dát, ktorý je súčasťou znaleckého posudku; to neplatí pre znalecký posudok podaný v elektronickej podobe.*

Podľa § 17 ods. 6 ZZTP v znení účinnom do 30. júna 2018, *titulná strana znaleckého posudku obsahuje identifikačné údaje znalca, označenie „znalecký posudok“, poradové číslo znaleckého posudku a stručnú charakteristiku predmetu znaleckého skúmania. „Úvod“ obsahuje úlohy určené zadávateľom a právny úkon, na ktorý sa znalecký posudok použije. V časti „posudok“ znalec uvedie opis predmetu znaleckého skúmania a skutočností, na ktoré pri úkone znaleckej činnosti prihliadal, uvedie postup, na ktorého základe sa dopracoval k odpovediam na otázky položené zadávateľom a k splneniu ním uložených úloh. V časti „záver“ znalec odcituje otázky zadávateľa a uvedie na ne stručné odpovede. Celková skladba znaleckého posudku musí umožniť preskúmať jeho obsah a overiť odôvodnenosť postupov. Prílohy znaleckého posudku môžu tvoriť samostatnú, so znaleckým posudkom nezošitú časť; v takom prípade musia obsahovať údaje o znaleckom posudku, ku ktorému sa viažu, musia byť zošité a opatrené úradnou pečiatkou a podpisom znalca. Ak je prílohou znalecký posudok iného znalca, postačuje identifikácia prílohy v znaleckom posudku. Rovnako sa postupuje pri prílohách, ktorých rozsah je väčší ako rozsah časti „posudok“.*

Podľa § 17 ods. 7 ZZTP v znení účinnom od 1. júla 2018, *na požiadanie zadávateľa znalec potvrdí a doplní písomne podaný znalecký posudok alebo jeho obsah bližšie vysvetlí. Znalec vykoná doplnenie znaleckého úkonu*

a) ak boli dodatočne zistené nové skutočnosti majúce vplyv na závery znalca, ktoré neboli zohľadnené v podanom znaleckom úkone, a požiada o to zadávateľ,

b) na odstránenie metodických alebo formálnych chýb v podanom znaleckom úkone z vlastného podnetu alebo na výzvu zadávateľa.

Podľa § 17 ods. 8 ZZTP v znení účinnom do 30. júna 2018, *pri vypracúvaní znaleckých posudkov znalci postupujú podľa všeobecne záväzných právnych predpisov a inštrukcií ministerstva.*

Podľa § 17 ods. 8 ZZTP v znení účinnom od 1. júla 2018, *znalec vykoná doplnenie znaleckého úkonu podľa odseku 7 písm. b) bez zbytočného odkladu a bez nároku na odmenu. K doplneniu znaleckého úkonu sa pripája znalecká doložka s uvedením čísla úkonu, pod ktorým je úkon zapísaný v denníku.*

Podľa § 18 ods. 1 ZZTP v znení účinnom od 1. júla 2018, *na vykonanie ostatných úkonov znaleckej činnosti sa primerane použije ustanovenie § 17 ods. 5. V každom znaleckom úkone musí byť odôvodnený postup a musí byť zabezpečená jeho preskúmateľnosť.*

Podľa § 26 ods. 3 ZZTP v znení účinnom od 1. júla 2018, *za iný správny delikt možno uložiť*

- a) pokutu od 50 eur do 2 000 eur fyzickej osobe, od 50 eur do 20 000 eur právnickej osobe,*
- b) zákaz výkonu znaleckej činnosti, tlmočnickej činnosti alebo prekladateľskej činnosti na obdobie najviac jedného roka,*
- c) vyčiarknutie zo zoznamu.*

Podľa § 26 ods. 4 ZZTP v znení účinnom od 1. júla 2018, *sankcie podľa odseku 3 možno uložiť jednotlivo alebo popri sebe; sankciu podľa odseku 3 písm. b) a c) možno uložiť súbežne len so sankciou podľa odseku 3 písm. a). Za iný správny delikt podľa odseku 1 písm. b) nemožno uložiť pokutu nižšiu ako 100 eur.*

Podľa § 26 ods. 6 ZZTP v znení účinnom od 1. júla 2018, *od uloženia sankcie možno upustiť, ak páchateľ priznal spáchanie iného správneho deliktu, jeho spáchanie ľutuje a vzhľadom na povahu spáchaného iného správneho deliktu a na doterajší výkon znaleckej činnosti, tlmočnickej činnosti alebo prekladateľskej činnosti možno dôvodne očakávať, že už samotné prejednanie iného správneho deliktu postačí na jeho nápravu.*

Podľa § 27 ods. 1 písm. b) ZZTP v znení účinnom do 30. júna 2018, *znalec, tlmočník, prekladateľ sa dopustí správneho deliktu, ak poruší iné povinnosti ustanovené týmto zákonom.*

Podľa § 27 ods. 3 ZZTP v znení účinnom do 30. júna 2018, *za správny delikt podľa odseku 1 možno uložiť tieto sankcie:*

- a) písomné napomenutie,*
- b) peňažnú pokutu do 1 650 eur fyzickej osobe a do 33 190 eur právnickej osobe,*
- c) zákaz výkonu znaleckej činnosti, tlmočnickej činnosti alebo prekladateľskej činnosti na obdobie najviac jedného roka,*
- d) vyčiarknutie zo zoznamu.*

Podľa § 27 ods. 7 ZZTP v znení účinnom do 30. júna 2018, *sankciu za iný správny delikt podľa tohto zákona možno uložiť do jedného roka odo dňa zistenia porušenia povinnosti, najneskôr však do troch rokov odo dňa porušenia povinnosti.*

Podľa § 27 ods. 8 ZZTP v znení účinnom do 30. júna 2018, *pri ukladaní sankcií za iný správny delikt podľa tohto zákona ministerstvo vychádza z povahy, miery zavinenia, závažnosti, spôsobu, dĺžky a dôsledkov protiprávneho konania alebo opomenutia.*

Podľa § 27 ods. 10 ZZTP v znení účinnom do 30. júna 2018, *iné správne delikty podľa tohto zákona prejednáva ministerstvo a ukladá za ne sankcie.*

Podľa § 28 ods. 4 ZZTP v znení účinnom od 1. júla 2018, *pokuta uložená za iný správny delikt je splatná do 30 dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o jej uložení.*

Podľa § 29 ods. 1 písm. a) ZZTP v znení účinnom do 30. júna 2018, *dohľad nad činnosťou vykonáva ministerstvo sledovaním dodržiavania zákonnosti a správnosti postupov znalcov, tlmočníkov a prekladateľov a preskúavaním podnetov na postup pri výkone tejto činnosti.*

Podľa § 29 ods. 2 ZZTP v znení účinnom do 30. júna 2018, *pri výkone dohľadu sú znalci, tlmočníci, prekladatelia a tlmočnicke ústavy povinní poskytnúť ministerstvu súčinnosť.*

Podľa § 32 ZZTP v znení účinnom do 30. júna 2018, *ak nie je ustanovené v tomto zákone inak, vzťahujú sa na konanie podľa tohto zákona všeobecné predpisy o správnom konaní.*

Podľa § 37c ods. 1 ZZTP, *ak v odsekoch 2 až 5 nie je uvedené inak, spravujú sa ustanoveniami tohto zákona aj právne vzťahy vzniknuté pred 1. júlom 2018; vznik týchto právnych vzťahov pred 1. júlom 2018 sa posudzuje podľa predpisov účinných do 30. júna 2018.*

Podľa § 37c ods. 4 ZZTP, *konania o priestupkoch a konania o iných správnych deliktach začaté a právoplatne neskončené pred 1. júlom 2018 sa dokončia podľa predpisov účinných do 30. júna 2018. Zodpovednosť za iný správny delikt sa posudzuje podľa zákona účinného v čase spáchania iného správneho deliktu; podľa neskoršieho zákona sa posudzuje iba vtedy, ak je to pre páchatela priaznivejšie. Páchatelovi možno uložiť len taký druh sankcie, ktorý dovoľuje uložiť zákon účinný v čase, keď sa o inom správnom delikte rozhoduje.*

Podľa § 33 písm. e) ZZTP v znení účinnom do 30. júna 2018, *všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo, ustanoví podrobnosti o identifikačných znakoch, o vedení denníka a lehotách a postupe, ktorým sa vykonáva zápis údajov do denníka, o osnove a obsahu znaleckého posudku.*

Podľa § 15 zákona č. 300/2005 Z. z. Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „Trestný zákon“), *trestný čin je spáchaný úmyselne, ak páchatel*

a) chcel spôsobom uvedeným v tomto zákone porušiť alebo ohroziť záujem chránený týmto zákonom, alebo

b) vedel, že svojím konaním môže také porušenie alebo ohrozenie spôsobiť, a pre prípad, že ho spôsobí, bol s tým uzrozumený.

Podľa § 16 Trestného zákona, *trestný čin je spáchaný z nedbanlivosti, ak páchatel*

a) vedel, že môže spôsobom uvedeným v tomto zákone porušiť alebo ohroziť záujem chránený týmto zákonom, ale bez primeraných dôvodov sa spoliehal, že také porušenie alebo ohrozenie nespôsobí, alebo

b) nevedel, že svojím konaním môže také porušenie alebo ohrozenie spôsobiť, hoci o tom vzhľadom na okolnosti a na svoje osobné pomery vedieť mal a mohol.

Podľa § 18 ods. 3 vyhlášky, *vzor titulnej strany znaleckého posudku je uvedený v prílohe č. 3 a osnova znaleckého posudku je uvedená v prílohe č. 4. Osnova znaleckého posudku pre odbor stavebníctvo, odvetvie odhad hodnoty nehnuteľností je uvedená v prílohe č. 5.*

Posúdenie veci správnym orgánom

Predmetom správneho konania bolo zistiť, či znalec svojím konaním spáchal skutok vymedzený v upovedomení o začatí správneho konania, či je tento skutok iným správnym deliktom podľa § 27 ods. 1 písm. b) ZZTP v znení účinnom do 30. júna 2018 a aká je závažnosť konania.

Skutková podstata iného správneho deliktu je tvorená subjektom, objektom a objektívnou stránkou, ako však vyplýva z judikatúry, aj v prípade iných správnych deliktov fyzických osôb je potrebné zavinenie aspoň vo forme nedbanlivosti (nález Ústavného soudu České republiky z 19. januára 1994, vydaný v konaní vedenom pod sp. zn. PL. ÚS 15/93).

Na zavinenie sa prihliada pri rozhodovaní o druhu a výške uloženej sankcie, resp. sankcií, kvôli čomu je zavinenie posudzované na rovnakom mieste ako ostatné faktory, ktoré majú vplyv na spomenutú úvahu.

Subjekt

Iný správny delikt podľa § 27 ods. 1 písm. b) ZZTP v znení účinnom do 30. júna 2018 môže spáchať špeciálny subjekt, ktorým je fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorej zákon priznáva postavenie znalca, tlmočníka alebo prekladateľa zapísaného v zozname znalcov, tlmočníkov a prekladateľov (ďalej len „zoznam“). Účastník konania má odo dňa X.X.XXXX až po súčasnosť status osoby zapísanej v zozname, uvedená podmienka je v prejednávanej veci naplnená.

Objektívna stránka

Z hľadiska objektívnej stránky je na naplnenie skutkovej podstaty správneho deliktu podľa § 27 ods. 1 písm. b) ZZTP v znení účinnom do 30. júna 2018 potrebné porušenie inej povinnosti ustanovenej týmto zákonom [inej ako povinností, ktorých porušenie tvorí objektívnu stránku skutkových podstát iných správnych deliktov podľa § 27 ods. 1 písm. a) a c) ZZTP v znení účinnom do 30. júna 2018].

Úlohou ministerstva bolo posúdiť to, či znalec porušil povinnosť vykonať znaleckú činnosť riadne a či neoprávnene prekročil rozsah oprávnenia, ktoré mu bolo udelené na vykonávanie znaleckej činnosti.

Zodpovedanie otázok nesformulovaných zadávateľom (bod 1 výroku)

V bode 1 upovedomenia bolo znalcomi vytknuté, že v časti úvod uviedol „objednávateľ neformuloval otázky, ktoré mám zodpovedať“, v nadväznosti na čo zodpovedal 52 otázok, ktoré zadalo Okresné riaditeľstvo Policajného zboru v Nitre inému znalcomi, a to bez toho, aby mu bolo zodpovedanie presne týchto otázok zadané zadávateľom, pričom nie je prípustné, aby si znalec sám určil otázky.

Účastník konania vo vyjadrení k upovedomeniu zmienil, že otázky pôvodne zadané vyšetrovateľom znaleckému ústavu zodpovedal na základe požiadavky rady riaditeľov Fakultnej nemocnice B. Uvedený postup nepovažuje za protiprávny.

Zo strany 2 preskúmaného znaleckého posudku vyplýva, že otázky neformuloval zadávateľ, zo spisu ale „vyplýva potreba“ zodpovedať 52 otázok, ktoré naformulovalo Okresné riaditeľstvo Policajného zboru v Nitre pre znalecký ústav D. s.r.o., so sídlom I., XXX XX Y., IČO: XX XXX XXX, zapísaný

v zozname, oddiel na zápis znalcov, oddiel na zápis znalcov, čas na zápis znaleckých ústavov, evidenčné číslo XXXXXX. Prílohou znaleckého posudku je objednávka, kde nie sú vymedzené otázky, medzi podkladmi na vypracovanie nefiguruje požiadavka rady riaditeľov.

Účastník konania teda v priebehu správneho konania oznámil tvrdenie, ktoré je v nesúlade so znením jeho znaleckého posudku – ak je v znaleckom posudku napísané, že zadávateľ neformuloval otázky, ale tie formulovala iná osoba, pričom potreba zodpovedať rovnaké otázky vyplýva zo spisu, tvrdenie o bližšie nešpecifikovanej požiadavke rady riaditeľov je v rozpore s uvedeným.

Samozrejme, je právne prípustné, aby zadávateľ požadoval zodpovedanie identických otázok, ktoré zodpovedal znalecký ústav v jeho znaleckom posudku, z preskúmateľného znaleckého posudku ale musí byť zrejmé, že úloha účastníka konania bola takto sformulovaná.

Neuvedenie účelu vypracovania znaleckého posudku (bod 2 výroku)

V bode 2 upovedomenia bolo znalcovi vytknuté, že v časti úvod v bode „*účel znaleckého posudku*“ neuviedol právny úkon, na ktorý sa mal znalecký posudok použiť, hoci to bolo jeho povinnosťou.

Účastník konania poukázal na to, že na príslušnom mieste správne uviedol účel znaleckého posudku, pričom v § 16 ods. 2 písm. b) a § 17 ods. 6 ZZTP účinnom v čase vypracovania znaleckého posudku nenašiel povinnosť uvádzať právny úkon, na ktorý sa má znalecký posudok použiť. Tieto skutočnosti sú vyšetrovateľovi známe a vyplývajú z ostatného znenia znaleckého posudku.

Ministerstvo v tejto veci len odkazuje na § 17 ods. 6 ZZTP v znení účinnom do 30. júna 2018, kde je výslovne uvedené, že úvod obsahuje úlohy určené zadávateľom a právny úkon, na ktorý sa znalecký posudok použije. Účelom použitia znaleckého posudku je právny úkon, na ktorý sa má znalecký posudok vypracovať a použiť, nemôže ním byť myslené nič iné. Správny orgán teda uzatvára, že ide o povinnosť, ktorá výslovne vyplýva z ustanovenia právneho predpisu vymedzeného v upovedomení.

K výhradám týkajúcim sa závažnosti pochybenia sa ministerstvo vyjadrí v inej časti odôvodnenia, lebo nejde o faktor majúci vplyv na naplnenie objektívnej stránky skutkovej podstaty iného správneho deliktu.

Nedostatky vymedzenia podkladov znaleckého skúmania (bod 3 výroku)

V bode 3 upovedomenia bolo znalcovi vytknuté, že v časti úvod uviedol na konci bodu „*Použité literárne pramene a textové pramene*“ znenie „*a ďalšie zdroje*“, čiže neuviedol kompletný a jasne vymedzený zoznam predmetných podkladov.

Účastník konania vo vyjadrení k upovedomeniu odkázal na to, že medzi použité podklady uviedol tie najdôležitejšie pramene, ktoré umožňujú preskúmanie znaleckého posudku a overiť odôvodnenosť jeho stanovísk. Skúmanie zložitej problematiky, v súlade s obvyklou vedeckou praxou, bolo oveľa rozsiahlejšie, čo považoval za potrebné uviesť. Uvedenie celého rozsahu podkladov by nemenilo jeho stanoviská ani závery. Uvedené zdroje reprezentujú vedecké poznatky, v ďalšom texte je doplnený zoznam literárnych zdrojov.

Z ustanovení odkazovaných v bode 3 výroku vyplýva, že povinnosťou znalca je uviesť v úvodnej časti znaleckého posudku použité podklady. Z posudkovej časti znaleckého posudku má byť možné zistiť,

ako konkrétne boli tieto podklady použité na znalecké skúmanie. Medzi podklady na vypracovanie znaleckého posudku nemajú byť zahrnuté pramene, ktoré neboli použité na znalecké skúmanie, ale naopak, treba si uvedomiť, že cieľom právnej úpravy je konkrétne vymedzenie všetkých použitých podkladov.

Nedá sa akceptovať argumentácia, že „v súlade s obvyklou vedeckou praxou“ síce treba spomenúť použitie ďalších podkladov, no tie už netreba nezameniteľným spôsobom vymedziť. Takýto postup nemá žiaden právny základ. Stav veci je úplne jednoduchý – ak bol prameň použitý ako podklad na vypracovanie znaleckého posudku, má byť uvedený medzi podkladmi, no a naopak, pokiaľ prameň použitý nebol, nemá byť zahrnutý medzi použité podklady.

Uvedenie príloh v časti posudok (bod 4 výroku)

V bode 4 upovedomenia bolo znalcom vytknuté, že do časti posudok zahrnul fotokópie zo zdravotnej dokumentácie, ktoré majú byť súčasťou časti prílohy, nie časti posudok.

Účastník konania v tejto veci oznámil, že nesúhlasí s predmetným výkladom § 16 ods. 2 písm. b) v spojení s § 17 ods. 6 ZZTP v znení účinnom do 30. júna 2018. Zdravotná dokumentácia predstavuje najdôležitejšiu súčasť nálezovej časti, kvôli čomu považuje v záujme zabezpečenia preskúmateľnosti a účelnosti znaleckého posudku za správne zdokumentovať ju v autentickej podobe formou fotokópií v nálezovej časti.

Ministerstvo v tejto veci považuje za potrebné uviesť, že vymedzenie bodu 4 upovedomenia nebolo výsledkom uplatnenia akéhosi alternatívneho výkladu znenia ZZTP, ide o skutočnosti, ktoré priamo vyplývajú zo znenia právnej úpravy. Právny základ chýba vyjadreniu účastníka konania, čo správny orgán vyslovuje z nasledovného dôvodu.

Podľa § 17 ods. 6 ZZTP v znení účinnom do 30. júna 2018, v časti posudok má byť zahrnutý opis predmetu znaleckého skúmania a skutočností, na ktoré pri úkone znaleckej činnosti znalec prihliadal, uvedie sa tu postup, na ktorého základe sa znalec dopracoval k odpovediam na otázky položené zadávateľom a k splneniu ním uložených úloh. Opisom skutočností, na ktorú znalec pri úkone znaleckej činnosti prihliadal, nie je kópia zdravotnej dokumentácie, keďže tá predstavuje prílohu potrebnú na to, aby mohla byť zabezpečená preskúmateľnosť znaleckého posudku.

Medzi prílohy znaleckého posudku majú byť zahrnuté úplné listiny, resp. kópie listín, ktoré dokazujú, že v časti posudok boli správne prevzaté údaje relevantné pre znalecké skúmanie. V časti posudok sa neuvádzajú kompletne údaje z príloh, keďže by šlo o duplicitu, ale má tu dôjsť k opisu toho, ako boli tieto skutočnosti zohľadnené pri zodpovedaní jednotlivých otázok.

Uvedenie zoznamu skratiek a odôvodnenia jednotlivých odpovedí v záverečnej časti (bod 5 výroku)

V bode 5 upovedomenia bolo znalcom vytknuté, že v časti záver znaleckého posudku uviedol okrem citácie otázok a stručných odpovedí aj zoznam skratiek a odôvodnenie jednotlivých odpovedí, čo je v rozpore s predpísanou štruktúrou znaleckého posudku.

Účastník konania vo vyjadrení k upovedomeniu uviedol, že obsah a forma časti záver nie je v rozpore s právnou úpravou. Okrem ostatných povinností je povinný vykonať jeho znaleckú činnosť účelne a zrozumiteľne, úvodný text záverečnej časti znaleckého posudku tieto podmienky napĺňa.

Záver znalca o tom, že ním použitá štruktúra znaleckého posudku nie je v rozpore s právnou úpravou, je nesprávny. Vyplýva to z § 17 ods. 6 ZZTP v znení účinnom do 30. júna 2018, kde je upravené, čo má byť súčasťou záverečnej časti znaleckého posudku. Ako vyplýva z príslušnej časti upovedomenia, náležitosti uvedené znalcom idú nad zákonom upravený rozsah. K tomu treba doplniť, že v znaleckom posudku môže byť použitý zoznam skratiek a musí byť uvedené odôvodnenie, avšak nie v záverečnej časti.

Použitá štruktúra znaleckého posudku je nezákonná, predovšetkým treba odkázať na odôvodnenie odpovedí na jednotlivé otázky, ktoré musí byť obsiahnuté v časti posudok, nie v časti záver. Znalec v tejto veci postupoval nezákonne, keďže v závere mal namiesto odôvodnenia jednotlivých odpovedí uviesť len stručné odpovede. V prípade predpísaného postupu by, samozrejme, nemalo zmysel uviesť zoznam skratiek v záverečnej časti, pretože skracované slová a slovné spojenia by boli použité primárne v časti posudok.

K obrane znalca, nie je možné určiť, na akom základe sa domnieva, že jeho postup bol zákonný, ide len o samotné konštatovanie, no vzhľadom na horeuvedené ministerstvo uzatvára, že predmetný záver znalca nemôže byť korektný. Správny orgán nespochybňuje existenciu povinnosti vykonať znaleckú činnosť účelne a zrozumiteľne, čo však nemôže slúžiť ako ospravedlnenie pre nedodržanie štruktúry znaleckého posudku, ktorá je rovnako upravená pre všetkých znalcov. Zrozumiteľnosť má byť zabezpečená tým, že všetci používajú jednotnú štruktúru znaleckého posudku, čo nie je v rozpore s účelným vykonávaním znaleckej činnosti.

Nezabezpečenie preskúmateľnosti – substitúcia fosfátov (bod 6 výroku)

V bode 7 upovedomenia bolo znalcovi vytknuté, že v odpovedi na otázku č. 10 uviedol „*hoci prof. MUDr. L.T., CSc. vo svojom stanovisku hovorí o substitúcii fosfátov vo forme KH₂PO₄ ako o postupe rozhodujúcom pri úprave bunkového energetického metabolizmu, v odbornej literatúre uvádzajú viacerí autori, že nenašli rozdiel vo výsledkoch liečby DKA s alebo bez fosfátov a tento liečebný postup ešte vyžaduje ďalšie skúmanie*“, avšak z obsahu znaleckého posudku nie je zrejmé, ktorí autori nenašli rozdiel vo výsledku liečby, čiže nebola zabezpečená preskúmateľnosť tvrdenia.

Účastník konania v jeho vyjadrení k upovedomeniu uviedol, že predmetné tvrdenie je pravdivé a aj preskúmateľné. Preskúmateľnosť je zabezpečená uvedením literárnych zdrojov, názor na otázku preskúmateľnosti akéhokoľvek stanoviska je vo výraznej miere subjektívny. Môže sa rozhodnúť uviesť jednu citáciu, ktorú považuje za najdôležitejšiu, ak sa v nej zaujaté stanoviská opakujú v ďalších vedeckých prácach. ZZTP upravuje možnosť vykonať doplnenie k znaleckému posudku, na základe čoho účastník konania jeho vyjadrením k upovedomeniu v bodoch A – K dopĺňa ďalšie literárne pramene, ktoré dokladajú správnosť jeho stanovísk týkajúcich sa postupu ošetrojúcich lekárov a sestier pri náhrade tekutín, minerálov a inzulínu.

Relevantné pasáže textov boli uvedené na stranách 3 – 11 vyjadrenia k upovedomeniu, v prípade, ak šlo o cudzojazyčný text, znalec uviedol aj jeho preklad. Tituly označené ako A – F a K boli v plnom znení priložené k vyjadreniu k upovedomeniu.

K obrane znalca vo veci toho, že jeho odborné závery sú vecne správne, ministerstvo musí uviesť, že cieľom správneho konania spravidla nie je posudzovanie vecnej správnosti znaleckého posudku. Po tejto stránke hodnotí znalecké posudky predovšetkým súd alebo orgán verejnej moci vedúci konanie, na základe vykonaného dokazovania posúdi, ktoré závery znaleckého skúmania považuje za relevantné pre konkrétny prípad, či na základe nevyjasneného rozporu znaleckých posudkov existuje pochybnosť o vine obžalovaného a tak podobne. Ministerstvo sa v tomto konaní nebude zaoberať vecnou správnosťou aj z toho dôvodu, že ide o neukončené trestné konanie. Z toho dôvodu nebolo v príslušnom bode upovedomenia napadnuté, že záver znalca o substitúcii fosfátov je nesprávny.

Na druhej strane, správny orgán sa pri výkone dohľadu nad znaleckou činnosťou zaoberá otázkou zabezpečenia preskúmateľnosti znaleckého posudku. Platí, že preskúmateľnosť znaleckého posudku sa zabezpečuje jeho odôvodnením a priložením príloh, ministerstvo v tejto veci odkazuje na znenie § 17 ods. 3 a 6 ZZTP v znení účinnom do 30. júna 2018.

S účastníkom konania nemožno súhlasiť v tom, že stačí, ak je znalecký posudok preskúmateľný, keďže je nutné, aby došlo k zabezpečeniu preskúmateľnosti. Ak napríklad znalec v znaleckom posudku bez ďalšieho uvedie, že viacerí autori sa dopracovali k záveru Z, takéto konštatovanie je preskúmateľné, keďže odborník z príslušnej oblasti by zrejme skôr či neskôr dokázal identifikovať autorov, ktorí sa dopracovali k záveru Z. Ak ale nie je v znaleckom posudku uvedené, o ktorých konkrétnych autorov ide, v ktorých publikáciách prezentovali záver Z a kde konkrétne v týchto publikáciách sa nachádza vyjadrenie záveru Z, zo strany znalca nedošlo k zabezpečeniu preskúmateľnosti znaleckého posudku, čím porušil povinnosť vykonať znaleckú činnosť riadne.

K takémuto záveru sa dopracoval aj Krajský súd v Bratislave v rozsudku z 25. mája 2016, vydanom v konaní vedenom pod sp. zn. 6S/211/2014, kde uviedol: *„Znalec plní uvedenú povinnosť (zabezpečiť preskúmateľnosť znaleckého posudku) tým, že k znaleckému posudku priloží listiny [...] uvedené neplatí, ak ide o rozsiahly listinný materiál, v tomto prípade trestný spis. V takomto prípade je však potrebné v texte znaleckého posudku odkázať na jednoznačne a nezameniteľne vymedzený zdroj. Povinnosťou žalobkyne [znalkyne] bolo teda pri konkrétnom tvrdení uviesť čísla trestného spisu a číslo listiny, o ktorej obsah toto zistenie opiera. Bez uvedeného je možné spochybniť vierohodnosť jednotlivých zistení a vierohodnosť (logickosť, zrozumiteľnosť) posudzovaného úkonu ako celku. [...] V prejednávanej veci je preskúmaný úkon – znalecký posudok, ako dôkaz pre rozhodnutie v trestnej veci, určený vyšetrovateľovi, prokurátorovi, sudcovi, to je osobám, ktoré nemajú potrebné vedomosti v ekonómii. Nemožno preto od týchto osôb spravodlivo žiadať, aby uhádli, v ktorej spomedzi takmer 800 listín tvoriacich trestný spis vyšiel účastník konania pri konkrétnom skutkovom zistení. Žalobkyňa sa bránila tým, že policajný orgán ako aj prokurátor a nadriadený prokurátor považovali posudzovaný znalecký posudok za zrozumiteľný, keďže títo nepožiadali znalca o jeho doplnenie alebo vysvetlenie prípadných nejasností. Žalovaný správne uviedol, že ten, komu je znalecký úkon určený, nejasnosť prípadne nezrozumiteľnosť znaleckého úkonu nemusí vôbec rozpoznať a identifikovať, ak nemá možnosť pre absenciu dôvodov podrobiť myšlienkový proces, ktorým znalec dospel k svojim záverom, vlastnému hodnoteniu a posúdeniu.“*

Účastník konania sa dovoľáva toho, že na zabezpečenie preskúmateľnosti je postačujúce „*uvedenie literárnych zdrojov*“, postačujúce však nie je, ak sa literatúra uvedie len v úvodnej časti znaleckého posudku, ale z posudkovej časti nie je zřejmé, ako konkrétne bola táto literatúra použitá na jednotlivé zistenia znalca.

Ministerstvo nesúhlasí s tým, že posúdenie (zabezpečenia) preskúmateľnosti akéhokoľvek stanoviska je vo výraznej miere subjektívne. Vychádza sa výlučne zo znenia preskúmaného znaleckého posudku, ak tam nie je tvrdenie znalca odôvodnené alebo ak nie je priložená príloha, nie je otázkou subjektívneho názoru, či došlo alebo nedošlo k zabezpečeniu preskúmateľnosti. Samozrejme, ak ministerstvo vysloví záver o tom, že znalec nezabezpečil preskúmateľnosť tvrdenia, tvrdenie musí byť nezameniteľne vymedzené a musí byť zo znenia rozhodnutia zrejmé, v čom spočíva zistený nedostatok.

K otázke doplnenia znaleckého posudku ministerstvo uvádza, že podľa § 16 ods. 1 ZZTP v znení účinnom od 1. júla 2018 ide o úkon znaleckej činnosti (iný ako znalecký posudok). Doplnenie znaleckého posudku v zmysle § 17 ods. 7 a 8 ZZTP v znení účinnom od 1. júla 2018 nie je možné vykonať formou vyjadrenia v správnom konaní, na doplnenie znaleckého posudku sa vzťahuje znenie § 18 ZZTP v znení účinnom od 1. júla 2018, údaje o doplnení ako úkone znaleckej činnosti sa musia zapísať do denníka. Nič z uvedeného sa v tomto prípade nestalo.

Nezabezpečenie preskúmateľnosti – rehydratácia pacienta (bod 7 výroku)

V bode 8 upovedomenia (posun v dôsledku úpravy výroku rozhodnutia, rovnako aj v prípade ďalších bodov) bolo znalci vytknuté, že v odpovedi na otázku č. 14 uviedol „*rýchlosť a objem rehydratácie pacienta bola stanovená a realizovaná správne a to vzhľadom k veku/váhe a klinickému stavu pacienta*“, avšak z obsahu znaleckého posudku nie je zrejmé, čo bolo podkladom takéhoto konštatovania, keďže došlo len k popísaniu vykonaného postupu a vyvodu predmetného záveru, čiže nebola zabezpečená preskúmateľnosť.

Účastník konania vo vyjadrení k upovedomeniu uviedol, že podkladom k uvedenému konštatovaniu bolo dôkladné preskúmanie uskutočneného postupu rehydratácie zo zdravotnej dokumentácie vo vzťahu k uznávaným algoritmom, ktoré sú citované vo vyjadrení k bodu 7 upovedomenia a vlastným skúsenostiam vychádzajúcim z týchto uznávaných algoritmov a zdokumentovaných laboratórnych výsledkov spracovaných v tabuľke uvedenej v znaleckom posudku na strane 114.

Z príslušnej časti znaleckého posudku vyplývajú informácie o pacientovi, ako aj priebeh liečby, znalec následne vyjadril záver o správnej realizácii rehydratácie pacienta. Priebeh liečby vyplýva z obsahu spisového materiálu, sporné nie sú ani hodnoty zosumarizované v tabuľke na strane 114. Podstatné pre trestné konanie je však to, či bol vykonaný postup *lege artis*, preto je nevyhnutné, aby bolo možné zo znaleckého posudku zistiť, ako sa znalec dopracoval k jeho odbornému záveru. Uvedenie skutkového stavu a odborného záveru je možno postačujúce v odbornej činnosti nespádajúcej pod znalectvo, no znalecká činnosť je charakteristická tým, že musí byť zabezpečená preskúmateľnosť.

Pokiaľ ide o vlastné skúsenosti znalca, tie sú nepochybne potrebné, bez nich vôbec nie je možné byť zapísaný v zozname. Na druhej strane, skúsenosti majú umožniť vypracovanie odborne správneho znaleckého posudku, ktorého preskúmateľnosť bude zabezpečená. Existencia dlhoročných skúseností nemôže nahradiť odôvodnenie vykonaného postupu.

V tejto súvislosti možno uviesť napríklad rozsudok Nejvyššího soudu České republiky zo 6. januára 2010, vydaný v konaní vedenom pod sp. zn. 30 Cdo/5359/2007, kde súd skonštatoval: „*Pokiaľ znalec opiera svoje závery len o domnienky alebo bližšie neodôvodnené poznatky z jeho odbornej praxe, je takto spracovaný posudok zaťažený nepresvedčivosťou, pričom v takom štádiu je povinnosťou súdu*

procesným spôsobom viesť znalca k precizovaniu jeho posudku tak, aby bolo možné z jeho obsahu zistiť, z akých podkladov či na základe akých informácií, resp. poznatkov boli znalcom vykonané príslušné čiastkové odborné závery k súdom vykonanému zadaniu posúdenia predmetných skutočností z odborného hľadiska. Ak teda odvolací súd vychádzal z posudku znalca, ktorý neobsahoval logicky poznateľný popis skutočností, z ktorých znalec pri tvorbe svojich čiastkových záverov vychádzal, a v danej veci zákonu zodpovedajúcim spôsobom nevykonal nápravu (formou vedenia znalca k relevantnému doplneniu posudku, prípadne k ustanoveniu iného znalca či ústavu za účelom spracovania nového posudku), zaťažil odvolacie konanie vadou, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.“

Rovnako ako v prípade nezabezpečenia preskúmateľnosti vo veci substitúcie fosfátov, za doplnenie znaleckého posudku nie je možné podľa aktuálne účinnej právnej úpravy považovať vyjadrenie, ktoré je uvedené v podaní predstavujúcim reakciu na upovedomenie. Odhliadnuc od uvedeného, úlohou znalca je zabezpečiť preskúmateľnosť znaleckého posudku, čiže ani neskoršie riadne doplnenie znaleckého posudku ho nezbavuje administratívnoprávnej zodpovednosti.

Nezabezpečenie preskúmateľnosti – podávanie inzulínovej liečby (bod 8 výroku)

V bode 9 upovedomenia bolo znalcovi vytknuté, že v odpovedi na otázku č. 15 uviedol „*včasnosť, objem, rýchlosť a spôsob podávania inzulínovej liečby pacientovi boli správne*“, avšak z obsahu znaleckého posudku nie je zrejmé, čo bolo podkladom takéhoto konštatovania, keďže došlo len k popísaniu vykonaného postupu a vyvodu predmetného záveru, čiže nebola zabezpečená preskúmateľnosť.

Účastník konania v upovedomení odkázal na „doplnenie“ preskúmaného znaleckého posudku a na tabuľku na strane 114 jeho znaleckého posudku.

Z obsahu znaleckého posudku vyplýva, že znalec popísal priebeh inzulínovej liečby a špeciálne vývin hladiny glykémie, čím zhrnul obsah podkladov, no už ďalej nerozvedol, prečo vykonaný postup vníma ako správny.

Vo veci doplnenia znaleckého posudku a tabuľky na strane 114 znaleckého posudku správny orgán len odkazuje na odôvodnenie týkajúce sa nezabezpečenia preskúmateľnosti vo veci rehydratácie pacienta, keďže typovo ide o identické nedostatky.

Zodpovedanie otázok nespádajúcich pod rozsah oprávnenia znalca – otázky nespádajúce pod žiaden znalecký odbor a odvetvie (bod 9 výroku)

V bode 12 upovedomenia bolo znalcovi vytknuté, že v odpovedi na otázku č. 27 uviedol „*pravdepodobnú rekonštrukciu udalostí znalcom*“, na ktorú nadviazal záverom „*z tejto pravdepodobnej rekonštrukcie udalosti (nemusí byť pravdivá) vyplýva, že dieťaťu zlyhali vitálne funkcie pri prvom spustení alarmu, do zistenia sestry, že dieťa nedýcha uplynuli podľa výpovedí a zápisov najviac dve minúty*“, pričom obsahom činnosti znalcov zo znaleckého odvetvia Pediatria (detské lekárstvo) nie je kreovanie pravdepodobnej rekonštrukcie udalostí, ani vyvodzovanie záverov z takto vytvorených rekonštrukcií udalostí.

Účastník konania v tejto veci uviedol, že rekonštrukcia je odpoveďou na otázku, pravdepodobnosť uvedenej rekonštrukcie je blízka istote. Znalec vychádzal z dôkladného preštudovania zdravotnej dokumentácie a spisového materiálu a hlbokej znalosti skúmanej problematiky.

Otázka č. 27 znie: *„Pokiaľ by monitor dychovej frekvencie a saturácie krvi kyslíkom alarmoval, bolo možné včas predísť zástave srdčej činnosti (asystólii)?“*

Predpoklad znalca nevychádza zo spisového materiálu, keďže otec T.O. uviedol ako čas *„začatia pípania“* prístrojov bližšie neurčený čas v rozmedzí od 02:40 do 02:48 hod., kým obe sestry tvrdia, že alarm sa spustil až v čase 02:50 hod. Znalec uviedol, že alarm sa pravdepodobne spustil v čase 02:48 hod., signalizácia môže byť manuálne zastavená maximálne na dve minúty a účastník konania vychádzal z toho, že alarm sa (opätovne) spustil po dvoch minútach, v čase 02:50 hod.

Z obsahu znaleckého posudku je zrejmé, že z použitých podkladov je nesporné, že resuscitácia začala v čase 02:50 hod. V čom nie je zhoda, je otázka vypnutia alarmu, ani z vyjadrenia otca T. nie je možné určiť, kedy presne malo dôjsť k vypnutiu alarmu. Čas spustenia alarmu by bol presne určený podľa dát uložených na pevnom disku Centrálnej monitorovacej jednotky, ako vyplýva z vyjadrenia zhrnutého na strane 52 znaleckého posudku, údaje sa tam vždy uchovávajú 28 hodín. Síce to znalec výslovne neuviedol, ale vzhľadom na použitie (z princípu) menej presných výpovedí, z obsahu spisu evidentne nebolo možné presne určiť čas spustenia alarmov.

Ak zo spisu nie je zrejmý presný čas, znalec mal buď odmietnuť vypracovanie takto položenej otázky, alebo mal vykonať posúdenie ku všetkým uvedeným časom, a to so zdôraznením toho, že jeho úlohou nie je hodnotenie dôkazov, keďže tie hodnotí vo veci konajúci orgán verejnej moci, ktorý by na základe ďalšieho dokazovania posúdil, ktorý z alternatívne formulovaných záverov má byť použitý.

Nezabezpečenie preskúmateľnosti – privolanie pomoci z ARO (bod 10 výroku)

V bode 17 upovedomenia bolo znalcovi vytknuté, že v odpovedi na otázku č. 34 uviedol znenie *„MUDr. W. potom ako ju privolali službukonajúce sestry najprv zistila skutočný stav u pacienta T.O. a plne sa venovala snahe o obnovu obehu a dýchania, následne rozhodla o privolaní pomoci z oddelenia ARO, tento postup bol správny“*, avšak z obsahu znaleckého posudku nie je zrejmé, čo bolo podkladom konštatovania o správnosti postupu, keďže došlo len k popísaniu vykonaného postupu a vyvodu predmetného záveru, čiže nebola zabezpečená preskúmateľnosť.

Účastník konania vo vyjadrení k upovedomeniu uviedol, že jeho stanovisko k otázke č. 34 vychádza z dôkladného preštudovania zdravotnej dokumentácie a spisového materiálu (výpovede rodičov, sestier a lekárov), z uvedených zdrojov je preskúmateľná. Predmetnú problematiku detailne riešia dve z publikácií, ktoré znalec priložil k vyjadreniu.

Z obsahu znaleckého posudku vyplýva, že otázka č. 34 má nasledovné znenie: *„Je v súlade s lege artis medicinae, že od spozorovania zástavy dychovej a srdčej činnosti do nástupu intenzivistov z oddelenia KAIM (ARO) ubehlo viac ako 25 min.“?*

Znalec zopakoval stav vyplývajúci zo spisového materiálu a následne uzavrel, že vykonaný postup bol správny. Ako sa však znalec dopracoval k záveru, že je z hľadiska *lege artis medicinae* v poriadku, ak intenzivisti z oddelenia KAIM (ARO) nastúpia po 25 minútach, to sa zo znaleckého posudku nedá zistiť. Podstata otázky pritom spočíva práve v tom, či boli intenzivisti privolaní včas.

Znalec sa mal zaoberať tým, čo predstavuje v zmienenej situácii postup *lege artis medicinae* a na tom základe sa vyjadriť, či je možné takto vyhodnotiť postup vyplývajúci zo spisu, ktorý mal k dispozícii. Ak nie je vymedzené, aký postup je v tomto prípade *lege artis medicinae*, no znalec napriek tomu určí, že reálne vykonaný postup je správny, ide o zjavné nezabezpečenie preskúmateľnosti.

Dodatočne zmienené zdroje nie sú uvedené medzi podkladmi na vypracovanie znaleckého posudku a ich použitie nevyplýva ani z ďalších častí preskúmaného znaleckého posudku. Konkrétne ide o text NIKOLINYOVÁ, J, ZBOJAN, J. Lekcia III. Resuscitácia novorodencov – použitie vaku a masky. Rozdiely medzi učebnicou prof. Blooma a Kattwinkela plus doporučená AHA/AAP 2010 a ERC 2010 a KÖPPL, J. Kardiopulmonálna resuscitácia novorodencov a detí podľa ERC 2010. Text od Nikolinyovej a Zbojana sa týka výlučne resuscitácie novorodencov, hoci T.O. mal v čase predmetnej hospitalizácie viac ako tri roky (narodený XX.XX.XXXX, hospitalizovaný 30. januára 2017). Viac ako trojročné dieťa sa nepovažuje za novorodenca, napríklad podľa aktuálneho vymedzenia odvetvia Neonatológia sa toto znalecké odvetvie zaoberá „*problematikou novorodeneckého obdobia od narodenia do dovŕšenia 44. týždňa postkoncepčného veku*“. Nie je preto zrejmé, prečo by mali byť závery zmieneného textu relevantné pre posudzované znalecké skúmanie. Text od Köppla sa síce tiež primárne zameriava na resuscitáciu novorodencov, ale týka sa aj resuscitácie detí. Ani dodatočne však nebolo objasnené, ktorá časť článku od Köppla sa vzťahuje na včasnosť privolania intenzivistov z oddelenia KAIM (ARO), článok sa touto otázkou nezaoberá.

Nezabezpečenie preskúmateľnosti – hodnotenie resuscitácie (bod 11 výroku)

V bode 19 upovedomenia bolo znalcovi vytknuté, že v odpovedi na otázku č. 35 uviedol „*výkon intubácie vyžaduje zručnosť ktorá sa získava skúsenosťou, detský kardiológ pravdepodobne takúto zručnosť nemá, preto bolo správne vykonať resuscitáciu maskou a vakom do príchodu lekárov KAIM*“, avšak z obsahu znaleckého posudku nie je zrejmé, čo bolo podkladom konštatovania o správnosti postupu, keďže došlo len k popísaniu vykonaného postupu a vyvodu predmetného záveru, čiže nebola zabezpečená preskúmateľnosť.

Účastník konania sa v tejto veci vyjadril, že jeho záver vychádza z podrobného štúdia spisu, znalostí skúmanej problematiky a jeho vlastnej vedeckej činnosti týkajúcej sa kardiopulmonálnej resuscitácie detí. Účastník konania poukázal na jeho príslušnosť na zodpovedanie tejto otázky, jeho záver bol vyslovený aj na základe už spomenutých odborných textov od Nikolinyovej a Zbojana a od Köppla.

Otázka č. 35 znie: „*Je v súlade s lege artis medicinae, že MUDr. W. ako atestovaný kardiológ a pediater v rámci resuscitácie dieťaťa toto dieťa neintubovala a nenapojila na umelú pľúcnu ventiláciu napriek tomu, že uvedené zariadenia boli k tomuto úkonu bezprostredne k dispozícii?*“

Z vyjadrenia znalca vyplýva, že výkon intubácie vyžaduje zručnosť, ktorá sa získava skúsenosťou, ale vôbec nerieši to, či bola MUDr. W. (vzhľadom na jej vzdelanie a funkciu) povinná ovládať tento úkon. Vyjadrenie účastníka konania sa obmedzilo na to, že lekárka „*pravdepodobne túto zručnosť nemá*“, z čoho vyvodil, že jej postup bol správny. Z obsahu znaleckého posudku nie je zrejmé, ako sa účastník konania dopracoval k záveru, že MUDr. W. „*pravdepodobne nemá zručnosť*“, ako ani to, že poskytnutie zdravotnej starostlivosti je správne, ak lekár „*nemá zručnosť*“, čiže rozhodujúce nie je, či lekár má povinnosť ovládať zručnosť, ale to, či ju reálne ovláda.

Ak bola podkladom pre znalecké skúmanie vlastná vedecká činnosť účastníka konania, v tom prípade malo byť zo znaleckého posudku zrejmé, ako konkrétne boli výstupy vedeckej činnosti využité. Texty od Nikolinyovej a Zbojana a od Köppla sa nezaobierajú tým, či je osoba so vzdelaním a funkciou, ako mala MUDr. W., povinná vykonať resuscitáciu dýchacím vakom a maskou. Odborný text autorov Nikolinyovej a Zbojana sa týka výlučne novorodencov, pričom v ňom ani v texte Köppla nie je riešená problematika posudzovaná znalcom.

Nezodpovedanie otázky o preškolení zdravotníckeho personálu (bod 12 výroku)

V bode 25 upovedomenia bolo znalcovi vytknuté, že v odpovedi na otázku č. 42 uviedol „*pri resuscitácii T.O. konali všetci zúčastnení zdravotnícki pracovníci v záujme prežitia a minimalizovania neurologického poškodenia pacienta, ich konanie bolo správne a svedčí o vysokej odbornosti všetkých zúčastnených, zdravotnícky pracovníci zvyšujú svoju odbornosť nepretržite štúdiom a praxou*“, čím neposkytol odpoveď na otázku č. 42.

Účastník konania vo vyjadrení k upovedomeniu uviedol, že odpoveďou je „*zdravotnícki pracovníci zvyšujú svoju odbornosť nepretržite štúdiom a praxou*“. Vyplýva to zo základnej povinnosti zdravotníckych pracovníkov študovať odbornú literatúru. Odpoveď je jednoznačná a preskúmateľná. Neexistuje metodický pokyn týkajúci sa preškolenia personálu v problematike poskytovania kardiopulmonálnej resuscitácie.

Otázka č. 42, na ktorú znalec údajne poskytol odpoveď, znie nasledovne: „*Ako často má byť v súlade s lege artis preškolený zdravotnícky personál z poskytovania kardiopulmonálnej resuscitácie detského pacienta? Kedy možno konštatovať, že mal byť personál preškolený naposledy v čase pred úmrtím?*“

Znalec teda mal posúdiť, či je z hľadiska *lege artis* upravené, ako často má byť zdravotnícky personál preškolený z predmetnej oblasti a kedy najneskôr malo pred okolnosťami špecifikovanými v znaleckom posudku č. X/XXXX dôjsť k takémuto preškoleniu. Účastník konania sa k uvedenému nevyjadril, za vyjadrenie sa totiž nedá považovať všeobecná informácia o nepretržitom zvyšovaní odbornosti. Ak nie je z hľadiska *lege artis* vyžadované, aby sa periodicky opakovali školenia, resp. preškolenia týkajúce sa problematiky poskytovania kardiopulmonálnej resuscitácie, znalec to mal v znaleckom posudku uviesť a taktiež vysvetliť, z čoho pri takomto konštatovaní vychádzal. Namiesto toho nad rámec otázky uviedol, že všetci zúčastnení zdravotnícki pracovníci postupovali správne, o tom, či si aj v skutočnosti zvyšujú odbornosť zmieneným spôsobom, nemá znalec (podľa obsahu jeho znaleckého posudku) žiadnu vedomosť, čiže nemohol potvrdiť ani poprieť, že zdravotnícki pracovníci postupovali v zmysle uvedeného.

Použitie neaktuálnej znaleckej doložky (bod 13 výroku)

V bode 26 upovedomenia bolo znalcovi vytknuté, že uviedol znenie znaleckej doložky, ktoré nebolo účinné k dátumu vykonania znaleckého úkonu, keďže bolo účinné len do nadobudnutia účinnosti vyhlášky č. 107/2016 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 490/2004 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 382/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch

a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, t. j. do 29. februára 2016.

Účastník konania v tejto veci uviedol, že ak použil neaktuálne znenie znaleckej doložky, je mu to ľúto. Žiadal o možnosť nápravy tejto formálnej chyby formou doplnenia znaleckého posudku č. X/XXXX. Metodická alebo formálna chyba sa môže vyskytnúť v každom znaleckom posudku, v upovedomení nenašiel vysvetlenie, v čom je ním použitá formulácia znaleckej doložky chybná. Je pripravený túto neúmyselnú chybu napraviť, záverom poukázal na jej nepodstatnosť z hľadiska „poslania a obsahu“ predmetného znaleckého posudku.

Správny orgán v tejto veci uvádza, že k ostatnej zmene znenia doložky došlo nadobudnutím účinnosti vyhlášky č. 107/2016 Z. z., ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 490/2004 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 382/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, t. j. 1. marca 2016, čo však nebolo zohľadnené v preskúmvanom znaleckom posudku.

Podľa prílohy č. 4 k vyhláške znie znalecká doložka fyzickej osoby nasledovne:

„Znalecký posudok som vypracoval ako znalec zapísaný v zozname znalcov, tlmočníkov a prekladateľov, ktorý vedie Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky pre odbor a odvetvie, evidenčné číslo znalca

Znalecký posudok je v denníku zapísaný pod číslom (Podpis znalca)“

Účastník konania použil znaleckú doložku znenia:

„Znalecký posudok som vypracoval ako znalec zapísaný v zozname znalcov, tlmočníkov a prekladateľov, ktorý vedie Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky pre odbor zdravotníctvo a farmácia, odvetvie pediatria, evidenčné číslo znalca XXXXXX.

Znalecký úkon je zapísaný pod poradovým číslom X/XX znaleckého denníka č. 1/2011.

Za znalecký úkon a vzniknuté náklady účtujem podľa vyúčtovania na základe priloženého dokladu 032017 Objednávka č. 1486/2017HTČ (ORP-XXX-VYS-NR-2017)“

Znalecká doložka v znaleckom posudku č. X/XXXX teda zodpovedá štruktúre podľa právnej úpravy účinnej do 29. februára 2016, hoci preskúmvaný znalecký posudok bol vypracovaný až po tomto dátume. Vypustenie zmienky o znaleckom denníku súvisí s tým, že od roku 2016 je zavedené povinné elektronické vedenie denníka, každá osoba zapísaná v zozname má len jeden denník. Vypustená bola aj zmienka o vyúčtovaní.

K otázke doplnenia znaleckého posudku ministerstvo uvádza, že ani prípadné vykonanie tohto úkonu nie je spôsobilé zbaviť znalca administratívnoprávnej zodpovednosti, mohlo by byť posúdené jedine ako skutočnosť zohľadnená v jeho prospech v rámci úvahy o druhu a výške sankcie, resp. sankcií.

Doplnenie znaleckého posudku z dôvodu existencie formálnej chyby je upravené v § 17 ods. 7 a 8 ZZTP v znení účinnom od 1. júla 2018, na základe § 37c ods. 3 ZZTP sa tieto ustanovenia vzťahujú aj na znalecké posudky podané do 30. júna 2018. Ministerstvo aktuálne nemá právny základ pre nariadenie doplnenia znaleckého posudku, pričom ani podľa právnej úpravy účinnej do 30. júna 2018 nebolo nevyhnutnou podmienkou doplnenia, aby ho ministerstvu nariadilo, resp. schválilo.

Objekt

Objektom iného správneho deliktu podľa § 27 ods. 1 písm. b) ZZTP v znení účinnom do 30. júna 2018 je záujem štátu na tom, aby osoby zapísané v zozname vykonávali znaleckú činnosť v súlade s povinnosťami znalca, keďže porušenie týchto povinností má spravidla negatívne spoločenské následky. Znalecká činnosť je vykonávaná osobami, ktoré sú licencované zo strany štátu, kvôli čomu je obzvlášť dôležité, aby bola vykonávaná v súlade s právnou úpravou. V kontexte tohto prípadu je potrebné uviesť, že riadnym vykonávaním znaleckej činnosti sa rozumie, že znalecké úkony musia byť riadne odôvodnené, musí byť dodržaná predpísaná štruktúra znaleckého posudku a podobne. Takisto nemôže byť v znaleckom posudku zahrnutá „pravdepodobná rekonštrukcia udalostí“ vykonaná znalcom. Povinnosť znalca postupovať v súlade so zákonom vychádza z § 17 ods. 8 ZZTP v znení účinnom do 30. júna 2018, ktorá nebola vypustená ani v znení ZZTP účinnom od 1. júla 2018.

Dodržanie týchto požiadaviek je podstatné, pretože v opačnom prípade sú úkony znaleckej činnosti nepreskúmateľné, resp. trpia inými vadami, čo je spôsobilé mať negatívny dopad na osoby, ktorých práva alebo právom chránené záujmy sú alebo môžu byť dotknuté výsledkom znaleckej činnosti. Samozrejme, význam dodržania potrebných náležitostí je vysoký aj v prípade predloženia znaleckého posudku na účely súdneho konania alebo konania pred iným orgánom verejnej moci, veď pokiaľ ide o dokazovanie v príslušnej oblasti, dokazovanie znaleckým posudkom má významné miesto. K tomu ale treba doplniť, že ak je úkon znaleckej činnosti použitý na účely konania pred súdom alebo iným orgánom verejnej moci, hodnotí sa rovnako ako ostatné dôkazy, podstatné je preto taktiež jeho odôvodnenie. Bez odôvodnenia ide len o súhrn tvrdení, bez odôvodnenia je sťažené odstránenie rozporov viacerých znaleckých posudkov, na účely súdnych konaní je potrebné vykonávať ďalšie výsluchy, zadávať vypracovanie tzv. kontrolných znaleckých posudkov, čím dochádza k zvyšovaniu nákladov konania a tiež k oddiaľovaniu vydania meritórneho rozhodnutia. Ak je predmetom súdneho konania posúdenie poskytnutia zdravotnej starostlivosti v prípade úmrtia maloletého dieťaťa, o to viac treba poukázať na význam vyššie uvedeného.

Je potrebné zhrnúť, že údaje obsiahnuté v tomto spise vytvárajú dostatočný podklad pre záver, že v prejednávanej veci došlo k spáchaniu skutku opísaného vo výroku tohto rozhodnutia, dopustil sa ho účastník konania, týmto konaním bola naplnená skutková podstata iného správneho deliktu podľa § 27 ods. 1 písm. b) ZZTP v znení účinnom do 30. júna 2018 a sú splnené všetky podmienky na vyvodenie zodpovednosti za protiprávne konanie. Z uvedeného dôvodu ministerstvo pristúpilo k vykonaniu úvahy o druhu a výške sankcie, resp. sankcií.

Úvaha o druhu a výške sankcie, resp. sankcií

Správny orgán v tomto konaní rozhodol o vine znalca spočívajúcej v naplnení skutkovej podstaty iného správneho deliktu podľa § 27 ods. 1 písm. b) ZZTP v znení účinnom do 30. júna 2018.

Z § 37c ods. 4 ZZTP vyplýva, že páchatelovi možno uložiť len taký druh sankcie, ktorý dovoľuje uložiť zákon účinný v čase, keď sa o inom správnom delikte rozhoduje. Uložiť už nemožno písomné napomenutie, ktoré by však vzhľadom na zohľadnené faktory pri úvahe o druhu a výške sankcie, resp. sankcií nebolo uložené ani v prípade, ak by jeho uloženie ešte stále prichádzalo do úvahy. Takáto sankcia bola ukladaná najmä v tých prípadoch, ak boli zistené výlučne formálne nedostatky. Ako bude

zrejme z ďalších častí odôvodnenia, ministerstvo síce zistilo aj formálne nedostatky, no okrem nich tiež pochybenia iného, závažnejšieho charakteru.

Pri rozhodovaní o výške sankcie sa uplatní výklad v prospech účastníka konania, podľa pôvodnej právnej úpravy bolo možné uložiť peňažnú pokutu do 1 650 eur, podľa úpravy účinnej od 1. júla 2018 možno uložiť pokutu do 2 000 eur. V konaniach týkajúcich sa znaleckých úkonov vypracovaných do 30. júna 2018 sa preto postupuje tak, že pokuta sa uloží maximálne vo výške 1 650 eur. Do úvahy pripadá i uloženie pokuty vo výške do 50 eur a taktiež upustenie od potrestania.

Podľa § 27 ods. 8 ZZTP v znení účinnom do 30. júna 2018 muselo ministerstvo pri úvahe o druhu a výške sankcie, resp. sankcií zohľadniť povahu, mieru zavinenia, závažnosť, spôsob a dôsledky protiprávneho konania. Zohľadnená nemohla byť dĺžka protiprávneho konania, keďže tú možno posudzovať len v prípade trvácich iných správnych deliktov, medzi ktoré patrí napríklad spôsobenie prieťahov bez vážnych dôvodov alebo neposkytnutie súčinnosti pri výkone dohľadu.

Detailný popis pochybení a spôsobu ich spáchania sa nachádza v časti odôvodnenia rozhodnutia týkajúcej sa objektívnej stránky skutkovej podstaty iného správneho deliktu. Všetko vymedzené konanie je protiprávne aj v čase rozhodovania o inom správnom delikte.

Vo veci zavinenia účastníka konania je potrebné uviesť, že znenie § 27 ods. 8 ZZTP v znení účinnom do 30. júna 2018 vyžaduje, aby ministerstvo posúdilo mieru zavinenia, v súvislosti s čím správny orgán uvádza, že protiprávneho konania sa dopustil samotný účastník konania, preskúmaný znalecký úkon nevypracovala okrem neho žiadna iná osoba.

Vo veci formy zavinenia sa analogicky uplatní trestnoprávna úprava, kde je otázka zavinenia bližšie upravená v § 15 a § 16 Trestného zákona. Zavinenie účastníka konania bolo zistené vo forme vedomej nedbanlivosti, lebo úspešne absolvoval odborné minimum, čo je jednou z podmienok zápisu do zoznamu. Obsahom odborného minima je získanie vedomostí týkajúcich sa riadneho výkonu znaleckej činnosti. Znalci sú takisto povinní sledovať legislatívne zmeny, čo vyplýva z § 17 ods. 8 ZZTP v znení účinnom do 30. júna 2018.

Povaha pochybení je zrejماً z popisu objektívnej stránky skutkovej podstaty iného správneho deliktu, prevzatie otázok z iného zdroja ako od zadávateľa je vymedzené v bode 1 výroku, ako nedodržanie štruktúry znaleckého posudku, resp. formálne nedostatky možno vyhodnotiť body 2, 4, 5 a 13 výroku, otázky nezabezpečenia preskúmateľnosti znaleckého posudku sa týkajú nedostatky podľa bodov 3, 6, 7, 8, 10 a 11 výroku, kreovanie vlastnej rekonštrukcie skutkového deja je popísané v bode 9 a nezodpovedanie položenej otázky je vymedzené v bode 12.

Pokiaľ ide o závažnosť protiprávneho konania, úvahy správneho orgánu boli nasledovné, pričom toto posúdenie úzko súvisí s dôsledkami protiprávneho konania.

K nedostatku podľa bodu 1 výroku, ministerstvo nepovažuje túto nezákonnosť za vysoko závažnú. Správny orgán vychádza z toho, že znalecký posudok bol zadávateľom predložený v konaní, čiže je zjavné to, že zadávateľ sa stotožnil s rozsahom otázok. O úplne minimálnu (a teda zanedbateľnú) závažnosť nejde z dôvodu, že svojvoľné stanovenie si otázok je vo všeobecnosti riskantné, ak by zadávateľ potreboval zodpovedanie otázok v menšom rozsahu, prípadne iných otázok ako tie, ktoré zvolil znalec za potrebné na zodpovedanie, zbytočne by tým bola vytvorená hrozba, že vzniknú prieťahy v konaní tým, že bude potrebné ďalšie znalecké dokazovanie, resp. že zadávateľ bude odmietať uhradiť znalečné za časť, ktorú nepovažoval za nutné zodpovedať.

Ako málo závažný bol posúdený aj nedostatok podľa bodu 2 výroku rozhodnutia, ministerstvo súhlasí s účastníkom konania v tom, že z obsahu znaleckého posudku je možné vyvodiť, na aký účel mal byť použitý. Pochopiteľne, to znalca nezbavuje povinnosti postupovať v súlade s právnou úpravou.

Rovnako bol posúdený aj nedostatok podľa bodu 4 výroku, predmetné listiny síce predstavujú údaje, ktoré majú byť uvedené v znaleckom posudku, no znalec ich uviedol na nesprávnom mieste. Dohľad sa vykonáva aj nad formálnou stránkou znaleckých posudkov, keďže je podstatné, aby bolo vždy jasné, ktoré údaje sú prílohy a ktoré majú tvoriť posudkovú časť.

K bodu 5 výroku ministerstvo uvádza, že ani v tomto prípade nie je závažnosť vysoká, hoci postup znalca je zmätočný. Z posudkovej časti znaleckého posudku sa nedá určiť, ako sa znalec dopracoval k odpovediam na jednotlivé otázky, postup je popísaný až v záverečnej časti. Záujmom štátu je to, aby mali znalecké posudky rovnakú štruktúru, keďže pre adresátov by bolo nezrozumiteľné, ak by mala každá osoba zapísaná v zozname zaužívanú vlastnú štruktúru.

Ministerstvo považuje za málo závažný takisto posledný formálny nedostatok, ktorým je uvedenie znaleckej doložky, ktorá bola v čase vypracovania znaleckého posudku neaktuálna.

K formálnym nedostatkom však ministerstvo musí súhrnne uviesť, že zo znenia znaleckého posudku a aj následných vyjadrení účastníka konania je zrejmé, že dodržaniu štruktúry znaleckého posudku neprikladá vysokú váhu, jeho postup považuje za zákonný, výnimkou je jedine pripustenie nedostatku týkajúceho sa použitia znaleckej doložky. Napríklad v prípade znaleckej doložky znalec postupoval podľa približne dva roky nahradenej právnej úpravy, chyby sa týkali aj elementárnych záležitostí, medzi ktoré patrí napríklad rozdelenie na posudkovú časť a záverečnú časť.

Ministerstvo k otázke zabezpečenia preskúmateľnosti uvádza, že znalcom je právnou úpravou vytvorený pomerne široký priestor na odborné úvahy, zároveň ale treba doplniť, že postup znalca musí byť odôvodnený a že musí k znaleckým posudkom priložiť prílohy slúžiace na zabezpečenie preskúmateľnosti použitých vstupných údajov.

Vo všeobecnosti platí, že v prípade nedostatočného odôvodnenia postupu ide o skutočnosť, ktorá síce nie je príznačná pre vecne nesprávne závery, no navodzuje dojem, že postup znalca bol arbitrárny, kvôli čomu je v príslušnej právnej úprave kladený vysoký dôraz na to, aby znalec zdôvodnil svoj postup natoľko, aby bol zrozumiteľný pre všetkých (potenciálnych) adresátov úkonu znaleckej činnosti. Uvedené platí aj pre prípady, ak by zadávateľovi z určitého dôvodu vyhovovalo opomenutie tejto náležitosti, resp. ak by netrval na jej dodržaní. Ide o podobný prípad, ako sú napríklad súdne rozhodnutia, ak je prvostupňové rozhodnutie neodôvodnené (hoci to právo nepripúšťa), resp. nie je dostatočne odôvodnené, takéto rozhodnutie je nezákonné, čím nie je vyslovené, že po vecnej stránke musia byť závery nesprávne.

Záver o dôležitosti popísania postupu pri vykonaní úkonu znaleckej činnosti je potvrdený napríklad nálezom Ústavného soudu České republiky zo dňa 30. apríla 2007, vydaným v konaní vedenom pod sp. zn. III. ÚS 299/06, podľa ktorého *„je potrebné hodnotiť celý proces vytvárania znaleckého dôkazu, vrátane prípravy znaleckého skúmania, získavania podkladov pre znalca, priebehu znaleckého skúmania, vierohodnosti teoretických východísk, ktorými znalec odôvodňuje svoje závery, spoľahlivosti metód použitých znalcom a spôsobu vyvodzovania záverov znalca“*.

Podľa rozsudku Nejvyššího soudu České republiky zo 6. januára 2010, vydaného v konaní vedenom pod sp. zn. 30 Cdo/5359/2007, *„aby súd mohol znalecký posudok zodpovedne zhodnotiť, nesmie sa*

znalec obmedziť vo svojom posudku na podanie len odborného záveru, ale z jeho posudku musí mať súd možnosť poznať, z ktorých zistení v posudku znalec vychádzal, akou cestou k týmto zisteniam došiel a na základe akých úvah sa dopracoval k svojmu záveru“.

Identický záver bol prijatý aj v rozhodovacej činnosti slovenských súdov, možno spomenúť napríklad uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 28. januára 2010, vydané v konaní vedenom pod sp. zn. 1M Obdo V 11/2008, kde sa uvádza: *„I keď má znalecké dokazovanie špecifický charakter a zvláštne postavenie medzi dôkaznými prostriedkami, zostáva jedným z možných dôkazov. Tak, ako ostatné dôkazy, i znalecký posudok musí súd podrobiť hodnoteniu. Posudok preto musí v sebe spájať vysokú odbornosť so zrozumiteľnosťou slovného vyjadrenia záverov a postupu, akým k nemu došiel, aby súd, prípadne iný orgán, pre ktorý je posudok určený, bol schopný pochopiť jeho dôkazný význam, aj keď sám nemá odborné vedomosti. Ak sa uvedené zásady nedodržia, prestáva byť rozsudok, či iné rozhodnutie, výsledkom rozhodovania súdu (sudcu), ale ide o „znalecké rozhodnutie“, kde súd len deklaruje za svoj záver niekoho iného.“*

Znalecké posudky teda musia byť vypracovávané tak, aby boli presvedčivé a aby ich (čiastkové) závery boli logickým vyústením popísaného postupu. Závažnosť nedostatkov odôvodnenia postupu sa líši od prípadu k prípadu, vždy vzhľadom na všetky jeho špecifiká.

K bodu 3 ministerstvo uvádza, že tento nedostatok je menej závažný, ako sú ostatné nedostatky vo veci nezabezpečenia preskúmateľnosti. Je to dané tým, že odkaz na konkrétny podklad má byť uvedený aj v rámci posudkovej časti.

Vo veci bodu 6 ministerstvo uvádza, že ide o vážny nedostatok, keďže znalec konkrétne neodôvodnil jeho záver, ktorý bol dôležitý pre záver znaleckého skúmania. Ak znalec vážne odkáže na to, že *„viacerí autori v odbornej literatúre uvádzajú“*, takýto postup je z hľadiska tvorby znaleckého posudku hrubo nepostačujúci, obzvlášť v prípade, ak spochybňuje záver iného odborníka.

Vážnym nedostatkom je aj konanie podľa bodu 7 výroku, znalec vyslovil určitý záver, ale nepovažoval za potrebné uviesť, ako sa k záveru dopracoval. Postup pri poskytnutí zdravotnej starostlivosti označil za *lege artis*, no zo znaleckého posudku nemožno určiť, na akom základe bolo označenie vykonané.

Rovnaký záver platí aj o bode 8 výroku, posúdenie podávania inzulínovej liečby patrí medzi dôležité otázky, ktoré mali byť v znaleckom posudku zodpovedané.

Závažným nedostatkom je taktiež pochybenie podľa bodu 10 výroku, podobne ako pri bodoch 7 a 8, znalecký posudok neobsahuje informáciu o tom, z čoho bol vyvodený záver o postupe *lege artis*.

Správny orgán posúdil ako závažný aj nedostatok podľa bodu 11 výroku, ide o nedostatok podobný chybám podľa bodov 7, 8 a 10 výroku rozhodnutia.

Závažným nedostatkom bolo aj pochybenie podľa bodu 9 výroku, úlohou znalcov zo žiadneho odboru nie je rekonštruovať sled udalostí.

Ako málo závažný bol posúdený nedostatok podľa bodu 12 výroku, keďže šlo len o jednu z mnohých otázok a podnet nebol podaný zo strany zadávateľa.

Výsledkom zohľadnenia faktorov podľa § 27 ods. 8 ZZTP v znení účinnom do 30. júna 2018 nebolo upustenie od potrestania, keďže podľa § 26 ods. 6 ZZTP v znení účinnom od 1. júla 2018 je základným predpokladom pre takýto postup priznanie a oľutovanie protiprávneho konania. V priebehu konania došlo len k pripusteniu pochybenia týkajúceho sa uvedenia neaktuálneho znenia znaleckej doložky

(aj to nie úplne jednoznačne), preto v tejto súvislosti ani nebolo potrebné posudzovať povahu spáchaného iného správneho deliktu, doterajší výkon znaleckej činnosti a či by na tomto základe bolo možné očakávať, že na nápravu postačí samotné prejednanie iného správneho deliktu.

Nad rámec toho správny orgán dodáva, že aj keby došlo k priznaniu a oľutovaniu nedostatkov, kvôli povahe spáchaného deliktu by nedošlo k upusteniu od potrestania. V správnom konaní boli zistené viaceré nedostatky, ktoré neboli posúdené len ako málo závažné.

Ako neprimerané ministerstvo vyhodnotilo uloženie zákazu výkonu znaleckej činnosti a vyčiarknutia zo zoznamu. V právnej úprave síce nie je výslovne vymedzené, za aké nedostatky by mali byť tieto sankcie ukladané, no spravidla ide buď o úmyselné konanie, alebo o závažné nedostatky obsahovej povahy, absolútne nezabezpečenie preskúmateľnosti, chyby vo veľkom počte znaleckých úkonov a podobne. Preskúmaný bol len jeden úkon znaleckej činnosti, ide o prvé sankcionovanie účastníka konania na tomto úseku správy (k jeho zapísaniu do zoznamu došlo 2. júna 2011), nebol zistený úmysel. Síce došlo k zisteniu až 13 nedostatkov, niektoré z nich majú ale len malú závažnosť. Ako už bolo spomenuté, v správnom konaní nebola preskúmaná vecná správnosť záverov znalca.

Ministerstvo sa domnieva, že postačujúce bude uloženie pokuty, ktorou sa zasiahne do majetkovej sféry účastníka konania. V neprospech znalca bolo posúdené, že viaceré z 13 zistených nedostatkov neboli vyhodnotené len ako málo závažné.

Podľa uznesenia Nejvyššího správního soudu České republiky z 20. apríla 2010, vydaného v konaní vedenom pod sp. zn. 1 As 9/2008 platí nasledovné: *„Správny orgán ukladajúci pokutu za iný správny delikt je povinný prihliadnuť na osobné a majetkové pomery páchatel'a vtedy, keď je podľa osoby páchatel'a a výšky pokuty, ktorú je možné uložiť, zrejmé, že by pokuta mohla mať likvidačný charakter, a to i v prípadoch, keď príslušný zákon osobné a majetkové pomery páchatel'a neuvádza v taxatívnom výpočte skutočností rozhodujúcich pre určenie výšky pokuty. V týchto prípadoch správny orgán vychádza pri zisťovaní osobných a majetkových pomerov z údajov predložených samotným účastníkom konania, prípadne z tých, ktoré vyplynuli z dovtedajšieho priebehu správneho konania, či ktoré si opatrí sám bez súčinnosti účastníka konania. Ak nie je takto možné získať presné informácie o stave majetku účastníka konania a o jeho príjmoch, je správny orgán oprávnený stanoviť ich v nevyhnutnom rozsahu odhadom.“*

Je potrebné prihliadať na to, aby bolo uloženie pokuty primerané osobným a majetkovým pomerom, Nejvyšší správní soud České republiky v rozsudku z 12. mája 2011, vydanom v konaní vedenom pod sp. zn. 2 Afs 32/2011 skonštatoval nasledovné: *„Ako totiž uviedol rozšírený senát v citovanom uznesení, k osobným a majetkovým pomerom páchatel'a musí správny orgán prihliadnuť preto, aby sa vyhol uloženiu likvidačnej pokuty. Likvidačnou pokutou pritom rozšírený senát rozumie sankciu, ktorá je neprimeraná osobným a majetkovým pomerom páchatel'a deliktu do tej miery, že je spôsobilá sama osebe privodiť platobnú neschopnosť, či ho donútiť ukončiť podnikateľskú činnosť, alebo sa v dôsledku takejto pokuty môže stať na dlhú dobu v podstate jediným zmyslom jeho podnikateľskej činnosti splácanie tejto pokuty a zároveň je tu reálne riziko, že sa páchatel', prípadne i jeho rodina (ak ide o podnikajúcu fyzickú osobu) na základe tejto pokuty dostanú do existenčných problémov.“*

Uvedené pochopiteľne neznamena, že nelikvidačný charakter by mal byť jediným kritériom pri úvahe správneho orgánu o výške pokuty. Význam citovanej judikatúry, ktorej závery je potrebné aplikovať i v podmienkach Slovenskej republiky, spočíva v tom, že ak by bolo výsledkom úvahy podľa § 27 ods. 8 ZZTP v znení účinnom do 30. júna 2018 napríklad uloženie pokuty v blízkosti hornej hranice sadzby,

malo by byť zvážené, či by bolo jej uloženie v predmetnej výške likvidačné. Ak by bol na základe získaných podkladov rozhodnutia, resp. kvalifikovaným odhadom majetkových pomerov ustálený záver, že uloženie pokuty v pôvodne zamýšľanej výške by bolo likvidačné, správny orgán by mal pristúpiť k uloženiu pokuty, ktorá by bola vzhľadom na pomery sankcionovanej osoby primeraná. Primeranosťou je v tomto kontexte potrebné chápať uloženie individualizovanej sankcie, ktorá má nelikvidačný charakter, no zároveň je spôsobilá naplniť funkcie správneho trestania.

Ministerstvo sa preto zaoberalo tým, či by mohlo mať uloženie pokuty likvidačný charakter, vzhľadom na čo na základe dostupných zdrojov posúdilo majetkové pomery účastníka konania.

Z obsahu znaleckého denníka vyplýva, že účastník konania v rokoch 2017 a 2018 vypracoval po tri znalecké úkony v každom roku. Najvyššie znalečné bolo uhradené za preskúmaný znalecký úkon, konkrétne vo výške 1 000 eur. Preto je možné skonštatovať, že deklarované príjmy zo znaleckej činnosti nepredstavujú pre účastníka konania ťažiskovú časť jeho príjmov. Z údajov, ktoré sú zapísané v zozname a ktoré aj boli oznámené v rámci odpovede na podnet vyplýva, že účastník konania je zamestnaný vo Fakultnej nemocnici s poliklinikou U. (prednosta pediatrickej kliniky), je spoločníkom, konateľom a konečným užívateľom výhod spoločnosti A., s.r.o., so sídlom E. X, XXX XX B., dosiahol už dôchodkový vek.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti, uloženie akejkoľvek pokuty v rámci zákonom upravenej sadzby by pre účastníka konania nemalo likvidačný charakter.

Správne trestanie má preventívnu funkciu a represívnu funkciu, preventívna funkcia sa ďalej člení na individuálnu a generálnu prevenciu. Uloženie pokuty má viesť znalca k tomu, aby sa v budúcnosti vyvaroval podobných nedostatkov a aby sa podobných nedostatkov vyvarovali aj ostatné osoby zapísané v zozname. Na druhej strane, keďže došlo k uloženiu pokuty, uloženie tohto druhu sankcie má určitý dopad na majetkovú sféru účastníka konania.

Ako primeraná okolnostiam prípadu bola vyhodnotená pokuta vo výške 500 eur, t. j. vo výške jednej polovice znalečného, ktoré bolo uhradené za vypracovanie preskúmaného znaleckého posudku.

Ministerstvo verí, že uloženie pokuty 500 eur povedie účastníka konania k vykonávaniu znaleckej činnosti bez podobných nedostatkov. Ak by sa podobné nedostatky opakovali, v správnom konaní by boli posúdené prísnejšie, nešlo by o prvé sankcionovanie účastníka konania na tomto úseku správy.

Vzhľadom na tieto skutočnosti ministerstvo rozhodlo tak, ako je uvedené vo výroku rozhodnutia.

Úprava výroku rozhodnutia

V bodoch 6 a 10 upovedomenia bolo znalcovi vytýkané, že v znaleckom posudku neoprávnene podal odpovede aj na otázky, ktoré spadajú pod obsahové vymedzenie odvetvia Neurológia.

V bodoch 13, 14, 15, 16, 18, 20, 21, 22, 23 a 24 upovedomenia bolo znalcovi vytýkané, že v znaleckom posudku neoprávnene podal odpovede aj na otázky, ktoré spadajú pod obsahové vymedzenie odvetvia Anestéziológia a resuscitácia.

V bode 11 upovedomenia bolo znalcomi vytknuté neodôvodnenie toho, že službukonajúci lekár ani iný zdravotnícky personál nemal povinnosť vyhodnocovať GCS (Glasgow Coma Scale), resp. iné vyhodnocovacie skóre neurologického statusu pacienta.

V čase podania preskúmaného znaleckého posudku boli obsahové vymedzenia odborov a odvetví zoznamu upravené v prílohe č. 6 k inštrukcii 7/2009 Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky z 25. marca 2009 č. 23635/2009-51 o organizácii a riadení znaleckej, tlmočnickej a prekladateľskej činnosti v znení účinnom v čase podania preskúmaného znaleckého úkonu (ďalej len „inštrukcia“).

V súčasnosti je predmetná problematika právne upravená v prílohe č. 2 k vyhláške č. 228/2018 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 382/2004 Z. z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Predmetom konania bolo (v časti príslušných bodov uvedených vyššie) posúdenie toho, či znalec smel ako osoba zapísaná v odvetví Pediatria (detské lekárstvo) vypracovať otázky spadajúce pod obsahové vymedzenie odvetví Neurológia a Anestéziológia a resuscitácia.

Ako vyplýva z § 11 ods. 4 ZZTP v znení účinnom do 30. júna 2018, príslušnosť znalcov je posudzovaná zo strany ministerstva, či už ide o posudzovanie z hľadiska poskytovania vyjadrení pre rôzne subjekty (napríklad potenciálnych zadávateľov, znalcov a podobne), alebo o posudzovanie v rámci konania o inom správnom delikte.

Hodnotenie ministerstvom nie je nelimitované, rozhodujúce je vymedzenie odborov a odvetví podľa horeuvedených právnych predpisov. Naopak, do úvahy nemôže byť pri posudzovaní naplnenia skutkovej podstaty vzaté kritérium, či dotyčná osoba napriek nesúladu vykonanej činnosti so znením obsahového vymedzenia disponuje vedomosťami a schopnosťami potrebnými na riadne vykonanie činnosti. Uvedené by však zohrávalo významnú úlohu pri posudzovaní závažnosti konania.

Do 31. júla 2018 bolo obsahové vymedzenie odvetvia Pediatria (detské lekárstvo) nasledovné: *„Odvetvie sa zaoberá diagnostikovaním, liečbou a prevenciou detských chorôb vrátane syndrómu týraného dieťaťa, zahŕňa aj problematiku neonatológie (t. j. ošetrovanie novorodencov), skúma duševný a fyzický vývin detí a dospelujúcej mládeže.“*

Do 31. júla 2018 znelo obsahové vymedzenie odvetvia Anestéziológia a resuscitácia takto: *„Odvetvie sa zaoberá problematikou podávania celkovej a lokálnej anestézie, spôsobmi jej podania (anestetiká), možnými komplikáciami anestézie (alergické reakcie, anafylaktický šok a pod.), ich liečbou, zahŕňa poskytovanie a atribúty prvej pomoci a oživovania, t. j. resuscitácie (vonkajšia a vnútorná masáž srdca, odsávanie, umelá pľúcna ventilácia, podávanie medikamentov na podporu srdcovej činnosti, terapia akútnych porúch acidobázickej rovnováhy atď.).“*

Do 31. júla 2018 bolo obsahové vymedzenie odvetvia Neurológia upravené týmto spôsobom: *„Ide o medicínske odvetvie zaoberajúce sa problematikou chorôb nervového systému, ich diagnostikou, liečbou, prevenciou vrátane terapie náhlych mozgových príhod, ale aj ochorení periférneho nervstva pri obrnách, ochrnutí, zahŕňa i pomocné vyšetrenia, ako elektroencefalografia, myografia a iné.“*

S účinnosťou od 1. augusta 2018 bol názov znaleckého odvetvia Pediatria (detské lekárstvo) zmenený na Pediatria, nové obsahové vymedzenie znie nasledovne: *„Odvetvie sa zaoberá diagnostikovaním, liečbou a prevenciou detských chorôb vrátane syndrómu týraného dieťaťa, skúma duševný a fyzický*

vývin detí a dospelávajúcej mládeže, zaoberá sa aj intenzívnou starostlivosťou o pacienta v detskom veku. V niektorých odborných otázkach sa prelína s odvetvím neonatológia.“

S účinnosťou od 1. augusta 2018 sa názov odvetvia Anestéziológia a resuscitácia zmenil na Anestéziológia a intenzívna medicína, ktoré je vymedzené nasledovne: *„Odvetvie sa zaoberá poskytovaním anestetikovej zdravotnej starostlivosti (zabezpečenie bezbolestného výkonu diagnostických a liečebných výkonov operačnej a neoperačnej povahy), resuscitačnej a intenzívnej starostlivosti (liečba kriticky chorých, u ktorých hrozí zlyhanie, zlyháva alebo zlyhala funkcia jedného alebo viacerých orgánových systémov) vo všetkých vekových skupinách. Zároveň sa zaoberá poskytovaním urgentnej prednemocničnej a nemocničnej starostlivosti, ako aj problematikou algeziologickej starostlivosti (liečbou chronickej a neznesiteľnej bolesti). Zahŕňa starostlivosť o pacientov všetkých vekových kategórií. Odvetvie úzko súvisí okrem iného aj s odvetvím urgentná medicína.“*

Obsahové vymedzenie Neurológie, účinné od 1. augusta 2018, znie nasledovne: *„Ide o medicínske odvetvie zaoberajúce sa problematikou chorôb nervového systému, ich diagnostikou, liečbou, prevenciou vrátane terapie náhlych mozgových príhod, ale aj ochorení periférneho nervstva pri obrnách, ochrnutí, zahŕňa i pomocné vyšetrenia ako elektroencefalografia, myografia a iné.“*

Poukázanie na znenie účinné v čase vypracovania preskúmaného znaleckého posudku a aj aktuálne znenie je podstatné z toho hľadiska, že ak by podľa súčasného znenia bol účastník konania oprávnený zodpovedať určitú otázku, hoci podľa pôvodného obsahového vymedzenia nie, uplatnilo by sa znenie § 37c ods. 4 ZZTP a ministerstvo by v príslušnej časti nerozhodlo o vine.

Argumentácia účastníka konania k bodom 6 a 10 bola postavená na tom, že problematika diabetickej ketoacidózy u detí patrí do pôsobnosti odvetvia Pediatria, pretože znalecké skúmanie sa týka práce pediatrov na pediatrickom pracovisku pri riešení problematiky patriacej do odboru pediatria. Anestéziológ alebo neurológ preberá starostlivosť o pacienta až po tom, ako o tom rozhodne pediater. Fakt, že znalec nebol ustanovený súdom alebo iným orgánom verejnej moci vedúcimi konanie, ale bol poverený vypracovať posudok iným zadávateľom, neovplyvňuje vykonanie znaleckého posúdenia, znalecký posudok znalca ustanoveného súdom alebo iným orgánom verejnej moci je rovnocenný znaleckému posudku vykonanému na žiadosť fyzickej osoby alebo právnickej osoby.

Vo veci bodov 13, 14, 15, 16, 18, 20, 21, 22, 23 a 24 upovedomenia účastník konania argumentoval obdobne ako pri odvetví Neurológia, poukázal na vymedzenie odvetvia Pediatria, ktoré je účinné od 1. augusta 2018. Okrem toho zdôraznil jeho prax, a to vrátane publikačnej činnosti.

Pokiaľ ide o výhradu vo veci rovnocennosti znaleckých úkonov bez ohľadu na postavenie zadávateľa, táto výhrada je nedôvodná. Podstatou vymedzenia konania (s poukázaním na osobu zadávateľa) totiž nebola snaha poukázať na to, že by mali byť znalecké úkony v konaní posudzované odlišne, a to podľa toho, kto bol ich zadávateľom. Dôkazy sú hodnotené voľne, v právnych predpisoch nie je upravená ich dôkazná sila. Dôvodom predmetného vymedzenia konania však bola skutočnosť, že v prípade, ak je zadávateľom znaleckého úkonu súd alebo iný orgán verejnej moci, nie je možné dopustiť sa iného správneho deliktu zodpovedaním položenej otázky ako takým, čiže aj v prípade, ak by v skutočnosti šlo o úlohu prislúchajúcu niektorej z osôb zapísaných v inom odbore alebo odvetví zoznamu. Z hľadiska posúdenia protiprávnosti konania je preto vzhľadom na znenie § 11 ods. 3 ZZTP v znení účinnom do 30. júna 2018 aj od 1. júla 2018 kľúčové, aké právne postavenie mal zadávateľ. Zmyslom predmetnej právnej úpravy je docielenie toho, aby ministerstvo ako orgán verejnej moci nemohlo

sankcionovať osobu zapísanú v zozname výlučne na základe zodpovedania určitej otázky, ktorej zodpovedanie uložil iný orgán verejnej moci.

Ministerstvo taktiež nesúhlasí s tým, že na zodpovedanie vymenovaných otázok by bol príslušný len znalec z odvetvia Pediatria, keďže uvedený záver nevyplýva z príslušných obsahových vymedzení. Znalecké odvetvia Anestéziológia a intenzívna medicína a Neurológia pokrývajú predmetné oblasti medicíny v plnom rozsahu, čiže bez ohľadu na to, aký je vek pacienta. Relevantný základ nemá ani posúdenie toho, či bola zdravotná starostlivosť poskytnutá zo strany pediatra.

S prihliadnutím na aktuálne obsahové vymedzenie znaleckého odvetvia Pediatria správny orgán prijal záver, že zmienené obsahové vymedzenie je možné (na rozdiel od predošlého) vykladať i tak, že na posúdenie predmetných otázok vo veci poskytovania zdravotnej starostlivosti dieťaťu sú príslušní taktiež znalci z odvetvia Pediatria. Osoby zapísané v odvetviach Anestéziológia a intenzívna medicína a Neurológia sú napriek uvedenému oprávnené vykonávať znaleckú činnosť v plnom rozsahu daného zamerania, bez ohľadu na vek pacienta, ktorému bola poskytovaná zdravotná starostlivosť.

Samozrejme, je otázkou pre vo veci konajúci súd alebo iný orgán verejnej moci, ako bude hodnotiť znalecké posudky, vrátane toho, či bude prikladať vyššiu dôkaznú váhu znaleckému posudku jednotlivca, alebo znaleckému posudku znaleckého ústavu, za ktorý vypracoval znalecký posudok interdisciplinárny tím znalcov, ktorí majú rôzne špecializácie.

Vo veci bodu 11 upovedomenia ministerstvo uvádza, že v tejto časti rozhodlo o upravení výroku rozhodnutia oproti zneniu upovedomenia, pretože závažnosť tohto nedostatku je minimálna. Ak nie je postup nikde v rámci všeobecne záväzných právnych predpisov a odbornej literatúry upravený ako závažný, je veľmi náročné preukázateľne zdokladovať, že predmetná povinnosť neexistuje. Potrebné by bolo výslovné uvedenie takejto skutočnosti v niektorom zo zdrojov.

Znalecký posudok bude predmetom hodnotenia súdu alebo iného orgánu verejnej moci, pričom v tejto časti je možné vychádzať z predpokladu, že ak by existoval zdroj popierajúci predmetné tvrdenie, bolo by to namietané a zohľadnené. Povinnosťou ministerstva ale nie je pri výkone dohľadu a v rámci správneho konania o inom správnom delikte nahrádzať činnosť pri hodnotení dôkazov a zaoberať sa vecnou správnosťou jednotlivých tvrdení obsiahnutých v úkonoch znaleckej činnosti.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia rozklad adresovaný Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 811 03 Bratislava; včas podaný rozklad má odkladný účinok.

Po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov je toto rozhodnutie preskúmateľné súdom v konaní o správnej žalobe vo veciach správneho trestania na základe správnej žaloby podanej na Krajskom súde v Bratislave, Záhradnícka 10, 813 66 Bratislava, v lehote dvoch mesiacov odo dňa doručenia rozhodnutia ministra spravodlivosti Slovenskej republiky, ak ním nebolo v plnom rozsahu zrušené.

JUDr. Andrea Kontrová

generálna riaditeľka sekcie dohľadu